

^c
190557

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

SZABÓ

VERSEI

P. o. hung.
1364

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

SZENTJÓBI

SZABÓ LÁSZLÓ

KÖLTEMÉNYES

MUNKAI.

PESTEN, 1839.

Esztergami k. Beimel Jó'sef nyomtatása.

*Ámbár gyenge illatocskám
Nagyon messze nem terjedhet,
'S nagy melleket be nem tölthet,
Tág lesz nekem egy kis környék
Ha betölti illatocskám.*

Gróf idősb Ráday Gedeon, Orpheus
II-ik kötet, Halak hava, 2-ik darab.

190.557

I.

Indúlj-dal Dobozy Lajoshoz

(midőn először táborba ment).

Bajta pajtás!

Nagy a' hajtás,

Indúlj Bukovinának,

Itt is ember

Itt is fegyver

Kell a' hazának;

Tölts puskát, kardot köszörülj,

Illy jó szerencsédnek örülj,

Magyar a' nemed;

Tudod ember kell a' gátra,

Lajos! hogy maradnál hátra?

Menj törökre,

Hogy örökre

Éljen érdemed.

Már Mars régen
 A' térségen
 Sípjait hangoztatja,

Vitézséggel
 Nyereséggel
 Népünk' biztatja.

A' dob trombita harsognak,
 Az ágyúk zúgnak ropognak.
 A' várak dülnek;

Rontnak a' magyar fegyverek,
 Húlnak a' török emberek,
 A' zsákmányok
 Ragadmányok
 Halmozvást gyűlnek.

Szabács vára
 Pancsovára
 Csak hamar következett,

Mind két várral
 Kevés kárral
 Népünk egyezett;

A' sok oktalan ökröket
 A' gyülevész törököket
 Leaprítottuk ;

Elfogtuk fő vezéreket,
 Zászlójokat fegyvereket ;
 A' rabokat
 Mint barmokat
 Fogva hajtottuk.

Most a' vitézt
 Bátor hív kézt.
 Hír, név, préda követi.

A' tisztelet
 Mások felett
 Őket szereti ;

A' te véred sem víz Lajos !
 Annak nincsen semmi bajos
 A' ki mit szeret ;

Menj! ott szerzik az érdemet,
 A' jó hírt, az igaz nemet,
 Menj, hogy prédát,
 Pénzt, paripát
 Nyerj sok ezeret.

II.

A' Czenczi rózsája.

Fakadj piros rózsá fakadj csendesen,
Kellemes illatod' hintsed kedvesen,

Mert arra tartalak

Hogy másnak adjalak,

De tudod-e kinek?

A' szép Czenczinek.

Czenczi kedves gyermek szívemnek fele,
Őt ha elveszteném meghalnék bele,

Más ha mást kedvellett,

Nékem Czenczi kellett,

Czenczit úgy szeretem

Mint az életem'.

Teremj kis fá teremj sokat 's szépeket,
A' szép Czenczi nagyon szeret titeket;

Czenczi azt szereti

Ha az öltözeti

Tele van rózsával,

Rózsá szagával.

III.

Ovidii Trist. Libri 4. Elegia 6ta.

(Tempore ruricolae patiens fit taurus aratri.)

A' barom is az idővel
 Szokik a' vas ekének,
 Tört nyakkal 's lesütött fővel
 Enged járma terhének;
 A' vidám ló idő múlva
 Szokván meg az oskolát,
 Kemény szája ellágyulva
 Veszi fel a' zabolát;
 Az oroszlán olly erővel
 Sem marad mindég vadúl,
 'S a' nagy elefánt idővel
 Embert szolgálni tanúl;
 Idővel a' vad egresek
 Lágy szőlő szemmé nőnek,
 Hogy az almák jók 's édesek
 Köszönjük az időnek;
 A' kalászt, a' búza szemet
 Az idő megérleli,

'S a' legkeményebb ércz nemet
 Izre porrá tördeli;
 A' szomorú szív bánatját
 Az idő eloszlatja,
 'S a' könnyes szem bús harmatját
 Jobb kézzel szárítgátja;
 Hát az idő mindeneken
 Segít csalhatatlanul,
 De szívem e' kereszteken
 Szenvedni még sem tanul;
 Már két nyár kétszer aratott,
 'S két szüret múlt el vélek,
 Hogy hazámtól eltiltatott
 Számkivetésben élek;
 Még is azóta békével
 Szenvedni nem tanultam,
 'S küszködöm kínom terhével
 Mint midőn el indúltam. —
 Így fél a' szokott tinó is
 Görbe járma terhétől,
 Retteg az oskolás ló is
 Zabolája életől;
 Most már én is sullyosabban
 Szenvedek mint az előtt,
 Mert hogy érezhessem jobban

Kínom az idővel nőtt;
 'S e' keserves rab-életet
 Ha még így nem esmértem,
 Most hogy esmérnem kellett,
 Szívem' duplázva sértem.
 De hogy is birjam keresztem'
 Illy csüggedő erővel,
 Vidámságom' ha mind veszttem,
 'S avulok az idővel?
 Az új bajnok is erősebb
 Sokkal az új homokon,
 Mint a' ki ott lett idősebb
 A' vivó piaczkokon.;
 Lankad a' vitéz is vére
 Kiontott fürdőjébe,
 'S únván csorba fegyverére
 Elmegy lakta földébe;
 Nem árthat az új hajónak
 A' szélvész dühössége,
 De lehet 's lesz is az ónak
 Egy szélvész által vége.
 Én is kínom súlya alatt
 Már lettem békételen,
 Mert a' mint az idő haladt,
 Kínom is nőtt szüntelen;

Hidjétek el hogy lankadok,
 S' gyengül ina lábomnak,
 Hosszú időt nem is adok
 Hogy vége lesz kinomnak.
 Mert ah! erőm fogyatkozott,
 Oda színem 's mindenem,
 Testem bőrcsonttá változott,
 Alig birom tetemem';
 'S erőtelenült testemben
 Erőtlenebb a' lélek,
 Midőn minden lépésemben
 Csak kint, csak jajt szemlélek.
 Ah! nincs Róma, és Rómával
 Barátaim sincsenek,
 Életem kedves párjával
 Elmaradtak mindenek;
 E' helyett rajtam az átok
 E' vad nép közepette,
 Így a' mit látok 's nem látok
 Éltem' megemésztette;
 Nincs is egyéb reménységem,
 Mellyet bús lelkem talál,
 Hogy kínom' 's keserűségem'
 Eltemeti a' halál.

IV.

Az együgyű paraszt.

Amott a' hegyek oldalában,
Egy kis mezei falucskában,
Egy földes uraság lakozott,
Ki egy levélre várakozott,
'S hogy megkapja az izenetet
A' postára küld egy követet,
Kinek megígér jó áldomást,
Csak hozza hamar azt az írást.

Sokat tesz egy itcze bor ára,
A' paraszt is fut a' postára,
'S kérdez levelet az urának,
Hogy azt kiválthassa magának.

A' posta akadván kettőre,
Kitartja a' kezét előre,
De Pál nem tudván az árához,
Hát hogy adjuk? szól a' postához.
A' posta magát elneveti,
'S nocz krajczer ez a' feleleti,

De hogy uram! a' méreg drága,
 Négy krajczár lesz illő váltsága,
 Nyolcz krajczár? e' fél napszám díjja,
 Fél márjás csak egy kis pénz híjja,
 Hisz én megfizetek emberül,
 Ez úgy is a' szemétre kerül;
 „Én mond e' nem kontolok fele
 Ket nócz krajczer csak nid a' fele;
 Ejnye no! hatot adok érte,
 Tudom illy drágán más nem kérte,
 De ezt megadom az uramért,
 Kend se pereljen két krajczárért.
 No fogja kend! A' posta erre,
 Rá néz ez izgága emberre,
 'S így felel komor tekintettel:
 Nyocz krajczárér akarot tett el;
 No mond Palkó én megvénhedtem,
 Kenyeremnek javát megettem,
 Sokat bevettem köszönettel,
 Nem volt bajom csak e' némettel,
 Semmit sem enged a' szavából,
 Negyen a' lidércz a' boltjából.
 Azonban hogy már megfizetett,
 Mig a' posta járt 's keresgetett,
 Lassacskán az asztalához ment,

Vagy két levelet ingyen elcsent,
 'S mint ki szénáját jól rendelé,
 Pipát tölt, 's ballag haza felé.
 Az ura mihelyest meglátja,
 Kérdezi tőle, no Pál bátya!
 Hát kapott kend még is levelet?
 Úgy-e hogy eljött a' felelet?
 El ám uram! de megvénültem,
 Hogy még úgy össze nem kerültem,
 Nem volt illy ára a' levélnek,
 Mióta csak emberek élnek,
 Mikor két kis semmi levelért
 Hidje el az úr, nyólcz krajczárt kért.

Jaj kend a' postát nem esmerte,
 Hiszen ugy van az országszerte,
 Szabott ára van ott mindennek,
 Már oda csak fizetni mennek.
 Bár is uram, de nem jól tette,
 Ki azt elsőben megfizette,
 Mert el is kényesedik vele,
 Ha mindég el kél a' levele;
 De én bezzeg, ha megfizettem,
 Azt a' németet rá is szedtem.
 Hogy hogy? Jaj mert uram az alatt,

Mig ott a' posta jött ment szaladt,
 Már az Isten vagy áld vagy megvér
 De látván hogy annyit meg nem ér,
 Még hozzá loptam két levelet,
 Ugy-e? hogy e' nagyobb emelet.
 Az úr kaczag 's kérdezi tőle,
 Hát már Palkó mi lesz belőle,
 E' mind kettő a' más levele.
 De kend aztán mit csinál vele?
 De biz uram nem megy a' kárba,
 Mert van egy öcsém Fejérvárba,
 Kit ez előtt két esztendővel,
 Egy verbunkos elvitt erővel.
 Jó lesz neki az egyik levél,
 'S megizenem hogy az ur is él.

V.

A' reménységhez.

O! ha reménység nem lenne,
 Éltét ki kívánhatná?
 A' szerelem mire menne,
 Ha magát nem biztatná!

A' raboknak mi lágyítja

Keserves vas lánczait?

A' hajósnak mi indítja

Utra tört csónakjait?

A' mély tömlöcz setét alját

E' teszi világossá,

A' beteg vas derekalját

Lágygyá 's nyugodalmassá;

A' keservet, a' bánatot

Ez lassan eloszlatja,

Ez a' könnyes ábrázatot

Csendesen szárítgatja.

Hány nyomorúlt, hány szegénynek

Folyna naponkint vére,

Ha fénye egy jobb reménynek

Nem sütné bús lelkére!

Hány szerelmes unalmában

Választott volna halált,

Midőn végső órájában

Még reménységet talált!

Jó reménység! életemben

Már reá hányszor szedtél!

Rózsa helyett kis kertemben

Mennyi tövist ültettél!

Még is ah! mert csak szeretném
 Elérni feltételem'
 Felőled fel nem tehetném,
 Hogy még jól ne tégy velem.

VI.

A' cserfa.

Huszárhadnagy Dobozy Lajoshoz.

Cserfa te! mellyet ültettem
 Itt a' kert közepébe, *)
 Mikor vigan enyelegtem
 Barátim seregébe,
 Nőjj magasra, 's terjeszd messze
 Nevendék ágaidat,
 Gyökered hosszan eressze
 Árnyékos határidat.
 Te szívem szeretetének
 Köszönhetd lételedet,

*) Vajdán, hol a' testvér bátyja Dobozy Mihály
 lakott.

'S azért Lajosom fejének
 Szenteltem leveledet *)
 Ő a' dicsőség ösvényén
 Most értünk hadakozik,
 A' veszedelmek' örvényén
 Hiv vérével áldozik;
 Őt most a' hirnév ösztöne
 Nagyokra serkentgeti,
 A' megölt testek özöne
 Vitézségét hirdeti;
 Nézd melly elszánt merészséggel
 Ült fel paripájára,
 Ha a' dühödt ellenséggel
 Száll csatapiaczára;
 Nézd e' kényén nőtt gyermeket,
 Por 's izzadtság szenyjében,
 Neveti a' veszélyeket,
 Bizván magyar szívében,
 Ah nézd a' holtak' vérébe
 Mártván busult fegyverét,
 Mint aprítja fel mérgébe,
 A' török vad emberét.

*) A' régiéknél cserfából szoktak a' vilézeknek
 koszorút kötni.

Lajos megjöveteledig
 E' fa felnő számodra,
 'S ad, ha ága szélesedik
 Koszorút homlokodra;
 'S akkor, mert barátságodnak
 Szívem e' fát szentelte,
 Azt mondjuk rá tett kardoknak,
 Ezt a' vitéz viselte!

VII.

Achillestől a' Hector testét kérő Priamus.

Hóméri Iliados Libri 24-i v. 485.

Achilles! ki isten vagy sok érdemedbe,
 Hogy él még vén atyád, ó jusson eszedbe!
 Ki mint szinte én is megélvén napjait,
 A' sírnak készíti elbágyatt tagjait;
 De boldogabb mint én, mert él Achillesse,
 Van, kiholt örömét mivel élesztgesse,
 'S hervadó szívének ez egy gondolatja,

Hogy még kedves fiját élvén megláthatja,
 Önt egy olly enyhítő balzsamot sebére;
 Hogy megelégedve néz temetőjére;
 De én szegény! magam ó kivel biztassam?
 Hol talállok gyámolt, mellyen megnyughassam?
 Én, a' kinek ötven magzatjai között,
 Kikkel bánatomra az ég gyümölcsözött,
 Csak egy is előttem nem maradt életbe,
 Mióta görögök jöttek e' szigetbe,
 Az én Hectorom is, az én szerelmesem,
 Kinek hideg testét most nálad keresem,
 Midőn nagy lélekkel elszánná életét,
 Betöltvén a' fatum örök végezetét,
 Győzedelmeskedő néped közepette,
 Szerencsétlen lelkét Styxnek eresztette.

Ha most hervadt testem erőltetésével,
 Száraz térdeimnek lassú lépésével,
 Kijöttem, 's borulok ő érte székedhez,
 Hívén hogy irgalmad hivségemnek kedvez.
 Ó! kérlek engedd meg szent indulatomnak,
 Hogy temethessem el testét Hectoromnak,
 Kérlek élemedett atyád ősz fejére,
 Az igaz Jupiter 's Mars tiszteletére,
 Az én szerencsémnek meggondolására,

Melly azon kívül is meg öl nem sokára;
Ó ne vond meg tőlem e' hideg tetemet,
Achilles! ó szánd meg szent szeretetemet.

Boldogtalan öreg! istenek lássátok,
Im Priamus, kit olly szépen megáldátok,
A' földre borúlva csókolja a' fegyvert,
Melly ötven fiait szeme előtt levert.

VIII.

A' reggel.

Szép ideje a' reggelnek,
Felséges a' szép reggel,
Ha örömet énekelnek

A' madarak sereggel;
Ha a' hajnal hasadása,

'S mosolygó tekinteti,
'S a' reggel szél lágy fuvása

Az éjjelt elkergeti;
Pompás a' hajnal kezdete,

Rózsa színt ad mindennek,
A' királyok öltözete

Párja sem lehet ennek.

Már messziről az eget
 Lassú tűzzel égeti,
 A' hegyektől a' völgyeket
 Renddel különbözteti;
 A' réti cseppharmatokat
 Gyöngyökké változtatja,
 A' felébredt állatokat
 Rózsavízből itatja.
 Boldog ember ki reggelét
 Megérheti csendesén,
 Kinek szíve a' kebelét
 Nem veri félelmesen;
 A' kinek elaluvása
 'S reggeli felkelése,
 Kinek minden mozdulása
 Jótétének érzése.
 Add uram! hogy reggeletem
 Megérhessem békével.
 Ne kínozzam életemet
 A' rosszak gyötrelmével.

IX.

Egy szép leányhoz.

Szép leány! ifjúságodnak
 Mosolygó hajnalában,
 Vig öröm 's jó kedv játszódnak
 Szép szemed járásában;
 Szelíd húzási orczádnak
 Ártatlanúl nevetnek,
 Mézzel kent beszédi szádnak
 Bút 's bánatot üzhetnek,
 Ifjú véred folyamatja
 Gyorsan ver még eredben,
 Még az élet sok bánatja
 Nem epesztett lelkedben;
 Még vig szemed tüzességét
 Gond 's bú el nem oltotta,
 Szép orczád egyenességét
 A' könny fel nem szántotta;
 Az álmatlan éjszakákat
 Még eddig nem esméred,
 A' gyorsan futó órákat
 Csak örömödhez méred.

Élj szép leány! élj kedvedre,
 Ez most a' te életed,
 Úgy is eljutsz vénségedre,
 Hogy észre sem veheted.
 Ó kellemetes természet!
 De miért vagynak vénnek?
 Ó, ha nem volna enyészet
 Csak az ifjak élnének!
 A' bajt 's a' földi keresztet
 Olly nagyon nem éreznők,
 Kire az ég mit eresztett?
 Csak nevetve kérdeznők.
 Vig ifjúság! boldog élet!
 Nyári szél, rövid álom!
 Kevés a' jó, 's az ítélet
 Több 's nagyobb úgy találom.

X.

A' sírhalom.

Piros rózsá boltozatok!
 Légyen sírom alattatok,
 Ha elérem hálálom';

Hullott rózsák levelével
 Nyugtassa porom' békével
 Ama' jóltévő álom.

Úgy is ha volt víg életem,
 Rózsák! néktek köszönhelem,
 'S homályos árnyéktoknak;
 Most is éltem vége felé,
 Ha mindenbe únok belé,
 Örvendek látástoknak.

Rózsák! mellyeket szeretek
 Nyugodjon porom köztetek,
 Ha eltakarítatom;
 Árnyéktok nyugodalmában
 Álljon sírhalmom magában,
 Ez végső akaratom.

XI.

**Herczeg Kóburg győzedelmére ,
 Martinestinél, 1789.**

Elég volt ez az érdemért,
 Hív és vitéz katonák!
 Már a' nyert győzedelemért
 Ágyúk szólnak 's orgonák.

Hogy a' török porta ledűl,
 'S ez a' nagy győzedelem,
 Csak téged illet egyedül
 Ó Kóburg fejedelem!

De a' holt testek halmai,
 A' vérré vált ligetek,
 Vitézségtek oszlopai
 Győzhetetlen seregek!

XII.

Glycerium.

(Wielandból.)

Ah! nincs többé a' kit szerettem
 Az a' jó nyájas lélek,
 Ő vele mindent elvesztettem,
 Meg sem kapom míg élek.

Ő érdemli szívem fájalmát,
 'S terhes súlyját kínomnak,
 Egyedül csak az ő sírhalmát
 Hívom tulajdonomnak.

A' hová őt eltemettettem
 Nincs senkinek tudtára,
 'S szép teljes rózsákat ültettem
 Szomorú sírhalmára;

Mellyek olly szépen virágoznak,
 Mint az ő szép kebele,
 'S ott kedvesebben illatoznak,
 Jobb szaggal lévén tele.

Egyszer minden esztendőben
 A' helyet megkeresem,
 Hol egy magányos erdőben
 Nyugszik az én kedvesem;

'S búsult szívem unalmában,
 Rózsát vévén kezembe,
 Így virágzál hajdanában!
 Elgondolom lelkembe.

'S széllyel tépvén leveleit,
 Sírjára hintegetem,
 'S ifjúságom örömeit
 Könnyezve emlegetem.

Ezen érzékeny harmatja
 Hív szívem fájdalomának,
 Légyen kedves áldozatja
 Kedvesem árnyékának.

XIII.

Az első borotválkozás.

Archilochum proprio rabies armavit jambo.
 Horat. de Arte Poët.

Csak elkerülhetetlenül
 Le kell még is vetetnem
 Borotva szúrós élével,
 Ajakam gyenge szőreit;
 Sebes idő hová szaladsz,
 Miért gyönyörködöl benne
 Hogy borotvára fogj engem,
 'S illy hirtelen vénné tegyél
 Az illendő idő előtt?!
 Ez már tudom mindég így lesz
 Most feketés szört hányok le,
 'S idővel majd ha megérek,
 Egész fejem fejérré vál.
 De semmi volna még ez is.

Csak vége lenne életemmel
 A' borotváltatásoknak;
 De ez az emberek kínja
 Tovább tart életemnél is,
 Mert még a' sírom szélén is
 Tudom hogy megborotválnak.

XIV.

Egy megvetettnek keserve.

Utánnad folynak könnyeim,
 Te! ki futsz kő szíveddel,
 Ki epesztő keserveim'
 Nézed száraz szemeddel,

Sok jó napom' eltüntetted
 Mellyel magam' biztattam,
 De néked esküdt szavaim'
 Soha meg nem bánhattam,

Ó! ha könnyeim' érzenéd
 Mellybe kő szíved ejtett,
 Soha el nem felejténéd
 Ki téged' nem felejthet.

Kínos sebeim látása

Lelkedben megilletne,
'S jó napjaim elmúlása
Tán még vissza térhetne.

Még is szívem, mellyet megvetsz
Kedvesem! tiéd marad,
De meglásd a' mit most kergetsz,
Nem leszen hív madarad.

Ha akarsz boldog órákat,
Mellyeket elvesztettem,
O! felejtsd el a' hársfákat,
Hol neved' felmetszettem;

Felejtsd el a' patakokat,
A' kies réteket is,
A' hol sétáltunk olly sokat,
Felejts el engemet is.

Élj vígan, kit én szeretek,
Bár szerelmem' megveted,
Én tán kint sem érezhetek
Ha boldog lesz életed;

De ah még is, kedves alak!
 Bár hogy elvesztettelek,
 Te, kit meg nem bántottalak
 El sem is felejtelek.

Érzeni fogom szívemben
 Hogy árván hagyattalom,
 Míg kínommal egyetemben
 El nem takaríttatom.

XV.

A' nagy szüret Telegden.

Pásztor! moss kádat a' szedők készek,
 Én részemről a' puttonos lések,
 Ennek adj dézsát, kosarat ennek,
 Itt ma dolgozni szükség mindennek;
 Itt a' gazda *) is, itt van a' pallér.
 Puska félvállán, szoknyás gavallér. **)

*) Gróf Haller János.

**) Gróf kirasszony Haller Klára most gróf Kornisné.

No csak legények! rajta legyetek,
 Ma szüretelünk, ne heverjeteK,
 Napszámát kiki megérdemelje,
 'S egyik a' másik terhét viselje;
 Egy meg egy kosár ez a' hatodik,
 Lám comtesse *) Czili mint iparkodik!

No csak legények! iparkodjatok
 Ma szüretelünk, ne koplaljatok;
 Mig Jani magát ott melengeti,
 Napszámát kiki mind megeheti,
 Ki veszi Poldi **) lám az áldomást,
 Már az ő hasa nő szemlátomást.

No csak legények! egy értelemmel,
 Már a' kád félig van szőlő szemmel,
 A' szőlő leves, sok bort szűrhetünk,
 A' must ragadós, részegedhetünk.
 Lám hogy beszedtük mind a' kilencz sort,
 Nagy bajjal kapánk egy fél cseber bort.

*) Gróf kisasszony Haller Czeczilia.

**) A' két ifjú grófok János és László inassa.

XVI.

Horatii Carm. Libri II. Ode X.

(Rectius vives Licini.)

Bóldogabb léssel Licinus! ha szinte
 Part alatt sem jársz, de be sem bocsátod
 A' zajos tenger veszedelme közzé
 Büszke hajódat.

A' közép sorsnál ki nagyobbra nem vágy,
 Azt sem a' szükség nem emészti gonddal,
 Sem kaján szemmel palotája fényét
 Más nem irigyli.

A' fenyőfákat szelek ostromolják,
 A' ledúlt tornyok nehezebbet esnek,
 'S a' magas bérczek tetejére legtöbb
 Mennykövek ütnek.

Tart mikor boldog, de reményl ha szenved
 A' nemes lélek; szomorú hideggel
 'Télbe' megbúsít Jupiter, de napfényt
 Ad kikeletre.

Most szerencsétlen ha vagy is , sokáig
 Nem leszel, sértő nyilait levetvén
 Phoebus is nyugodt cziterája húrját
 Pengeti vígan.

Légy gonosz sorsod veszedelme közt is
 Bátor elmével, soha meg ne csüggedj,
 És ha mind vígan nevet a' szerencse,
 Vond magad' össze.

XVII.

Az én szeretőm.

Hol vagy szép szűz! melly megyében,
 Kit bár nem esmérlek,
 Még is elmém képzésében
 Magamnak ígérlek?
 Ki hasonló ürességet
 Szívedben érezel,
 'S egy ifjat mint segítséget
 Reszketve kérdezel.
 Én mind nappal, én mind éjjel
 Bólad gondolkozom,

'S kedves képed' szerte széllyel
 Szívemben hordozom;
 Téged' tiszta szerelemnek,
 'S nyájasnak képzelek,
 'S az egész asszonyi nemnek
 Elébe tettelek.
 Ó már mennyit sohajtottam
 Szép leány éretted!
 Rajtad mennyit buslakodtam!
 Tán meg is érzetted?
 Ha te is így gondolkozol,
 Ha ebben részt vészesz,
 Írd meg szép szűz hol lakozol,
 'S az enyim te lészesz.

XVIII.

Egy ifjú, a' jegy visszaadásakor.

Daura! mig engem szerettél,
 Mig szemem közé nevettél
 'S kedves csókjaidnak méze
 Egy jobb világba igéze,
 Az egész föld kerektségén

Nem volt más bóldogabb mint én;
 Daura! mondd meg mit vétettem
 Hogy szívedet elvesztettem?
 Hogy eltűnt szerelmed képi
 Szívem' szerte széllyel tépi?
 Nem! mit szenvednék éretted
 Hívségem' ha megvetetted?
 Itt a' képed! tartsd magadnak,
 Míg könnyeim elszáradnak,
 Nem hordok olly aspist velem
 Melly vérré marja kebelem'.
 Daura! ím itt van képeddel
 A' mátká jegyed is, vedd el!
 Én szerelmed mérgén kívül
 A' mellyel éltél kézívül,
 Meg nem tartok más egyebet,
 Mint a' vele ejtett sebet.

XIX.

A' poéta.

Hol vagynak a' violák,
 Mellyeket nem régen,
 Én, és némelly leánykák
 Szedtünk a' térségen?

Ó! ne keresd hijába,
Mind elhullott magába.

Hát a' rózsá hová lett,
Kinyílt levelével,
Melly minden virág felett
Szebb piros színével?

Ó ne keresd hijába,
Mind elhullott magába.

Hát lyánkánk hová lettek
Barna szín hajokkal,
Kik az előtt fénylettek
Egynehány napokkal?

Ne keresd békételen,
Mind elholtak hirtelen.

Ha titeket kérdenek,
Hol van poétátok?

Csak régi nótám ennek
Fiúk danoljátok,
Ne keresd haszontalan,
Megholt a' boldogtalan.

XX.

Az igaz világi boldogság.

Tanúld azt elfelejteni,
A' mit el lehet veszteni,
'S az elmuló szerencsével
Válj-meg mindentől békével;
Szíved' is akkép válaszd el,
Hogy elválva ne szakaszd el;
A' mik rajtad történhetnek
Légy ura minden esetnek;
Légy bátor egész éltedben,
Csüggedhetetlen szívedben,
Ha az inség reád tódult,
Hogy soha ne légy nyomorúlt,
Töltsd be kötelességedet,
És nem ér szégyen tégedet;
Igy szerencse ellenére
Szerencsés lészel végtére,
'S fogod érzeni szívedben,
Hogy az ember ez életben
Csak azzal élhet igazán
A' mit ha elveszt is nem bán.

XXI.

Dobozy Mihályhoz.

Hidegen fúnak a' szelek,
 Dér szokott járni éjjel,
 Sárgulnak a' falevelek,
 Misu! 's hullanak széllyel;
 Halni készül a' a' természet,
 Érzékenységét veszti,
 Közönséges az enyészet,
 Melly pestiséit terjeszti.
 Misu! tán a' természettel
 Erántam meg fogsz halni,
 Hogy legkisebb felelettel
 Sem kívánsz vigasztalni?
 Már most harmadikszor látom
 A' fényes holdat tele,
 'S elmém fájdalma barátom!
 Annyiszor újult vele.
 Tudod akkor mit fogadál,
 Irni fogsz nem sokára,
 Mikor való csókot adál
 Kis Szántón *) utóljára?

*) Kis Szántó N. Várad alatt Dobozy Mihály birja.

'S hallgatsz az óta szünetlen,
 'S nem tudod mit ígértél,
 Sok levelem sikeresetlen,
 Bár reá magad kértél.

XXII.

Sohajtás Fillishez.

Ti magános panaszaira!
 Sokszori sohajtásaim!
 Fillisemnek jó kedvébe
 Repüljete az ölébe.
 Bús gazdátokat megszárván,
 Béfogad titeket talán,
 'S nem haragszik meg érette,
 Ha bús szívem megszerette,
 Szüntelen rajta forгатom,
 Ha érte égek egyedül,
 Nem veszi talán vétekül;
 Neki hevült indulatom'

Ah! mert tovább nem birhatom;
 Fillis! Fillis! kedves lélek
 Érted halok, érted élek!

XXIII.

A' tavasz.

Kedves idő víg kezdete
 Ó gyönyörű kikelet!
 Meleg szellőd lehellete
 Mérsékli a' mord telet;
 A' föld színét változtatod,
 Osztogatsz új életet,
 Felengedésre nógatod
 A' fagyott természetet.
 Áldott tavasz jó napjai
 Balzsama az életnek!
 Téged' a' föld bús fiai
 Ó melly igen szeretnek!
 Ha a' tél fagyos hidege
 Elöl kemény szelével,
 Biztat jó napod melege
 Új élet reményével;

Ha a' tél bús köddel jéggeſt
 Mindeneket elborít,
 Ha kedvetlen hidegséggel
 'S zűrzavarral szomorít.
 A' jó kedv a' szeretettel,
 Gyönyörűség jár veled,
 Zöld árnyékkal új élettel
 Örömiinket neveled:
 Szívem' ó! mint megilleti
 Kezdeted első jele,
 Hálát adva emlegeti
 Hogy új erőt öntsz bele;
 Szép hajnalod feltetszése
 Megvidítja lelkemet,
 A' pacsirták víg zengése
 Táplálja életemet.
 Úgy is ha volt mulatságom,
 Ha még víg volt életem,
 Ha még szerettem világom'
 Csak néked köszönhetem.
 Ha ártatlan kis koromban
 Igaz volt az örömiöm,
 Még most is ifjúságomban
 Tavasz néked köszönöm.

Óh mint örültem lelkemben
 Ha fészekre akadtam,
 Mint vert szívem kebelemben
 Ha másnak mutathattam.
 Melly megelégedtem velem
 A' sárga libák körül,
 Semmi király fejedelem
 Illy igazán nem örül;
 Ha gólyákat véletlenül
 Láttam hogy kelepelnek,
 Melly kibeszélhetetlenül
 Örvendtem e' jó jelnek!
 Gyermekségem víg reggele
 Sok kedves tavaszaim!
 Véletek lesz lelkem tele
 Mig elmulnak napjaim.
 De most is kimondhatatlan
 Vígasságim származnak,
 Látván az első ártatlan
 Jeleit a' tavasznak.
 Most is ha a' fák indulnak,
 Érezvén kikeletet,
 Érzékenységim lágyúlnak,
 'S áldom a' természetet;

Most is ifjú életemben
 A' tavaszt megkönnyezem,
 Megilletődvén lelkemben,
 Ha örömét érezem;
 Most is kedvesebb lételem
 Kedvesebb minden falat
 Kedvesebb minden ételem
 Egy fakadó fa alatt.

XXIV.

Jó a z Isten.

A' vídám tavaszi eget
 Bús felhő ködösíti,
 A' nyár mennydörög eleget,
 Bár az áldást készíti.

Fiam! elméd gondolatja
 Ha nem megy mint kellene,
 Ezt a' nagy Isten forgatja,
 Ne zúgolódj ellene.

Ha sujtol is vesszejével,
 Szenvedjél egy keveset,
 Ő tehet, 's tesz erejével
 A' roszból jót 's édeset.

XXV.

A' holdhoz.

Teljes hold! szép fényességed
Már derül fel messziről,
A' pásztor régen néz téged'
Görbe botja végéről.

Erejére lágy tűzednek
A' hegyek már pirulnak,
'S a' mint sugárid szélednek,
A' csillagok meggyúlnak;

Már a' réti csepp harmatok
Mind gyöngyökké lettenek,
A' források 's folyamatok
Megezüstöztetnek.

Jer szelíd hold! szép fényeddel,
Jer szerezz csendességet,
Csak te vetsz feljövéseddel
A' búnak 's gondnak véget.

Mig fényedben nincs enyészet,
Mig a' nap fel nem szalad,
A' föld 's az egész természet
Nyugoszik te általad.

XXVI.

A' bús puttonos.

Jó puttonos! hol a' puttonod?
Hiszen szőlőt kék most hordanod,
Most az igazándi szüretnél
Bakatort ugyancsak ehetnél.
Jaj! nincs putton; hát mit csinálunk?
Most a' jó szürettől megválunk.

Pedig én a' puttont szerettem,
A' vállamra szépen felvettem,
És a' midőn meg volt már telve,
A' kádhoz vittem énekelve;
A' szedőket is én biztattam,
'S vig szívvel dolgoztak alattam;
De szedők! hogy legyen kedvetek,
Most más puttonost keressetek;

Hiv pallérom! kedves szedőim!
Ti minapi szüretelőim!
Ha a' szüret most csak tiétek,
A' puttonost emlegessétek,
A' szép bakatort ha látjátok,
Azt a' puttonosnak szánjátok.

Menj el hát most te kis levelem,
 'S mondjad: hogy a' grófnét *) tisztelem,
 A' gazdát is, és palléromat,
 A' szedőket és puttonomat,
 A' búsúlt puttonos nevével
 Köszönts, egész Telegd hegyével.

XXVII.

Belgrád megvételére.

Belgrád! sok vitéz lelkeknek
 Felejthetetlen ára
 A' császári czímereknek
 Helyt engedsz utoljára ;

Nem birtad holdod szarvával
 A' mennyköves felleget,
 'S kevély erőd hatalmával
 Rettegtél egy öreget.

Csúfos megaláztatással
 Megszűnést magad kértél,
 Te! ki minden mozdulással
 Nekünk halált ígértél.

*) Özvegy gróf Haller Péternét.

'S ím rettegés siralommal
 Szállott minden törökre,
 Kiket Laudon egy ostrommal
 Leültetett örökre.

XXVIII.

Bessenyei Beóthy János.

Bihar vármegyei V. Ispány halálára.

Beóthy! bár megholtál a' reménység elől
 De nagy érdemedben élsz még minden felől.

XXIX.

A' szerelmes pásztor.

Ó örökké szerencsétlen ligetek!
 Mellyeket én soha sem felejthetek,
 Ott esett az, hogy az első szerelem
 Nyilaival megrontotta kebelem',
 Ott esett az, hogy egy őszi időben;
 Dafnét, a' szép Dafnét láttam elsőben;
 Ott esett az, hogy egy halmon lefelé
 Félénk erőm gyenge testét emelé.
 Ó! mint szenvedek attól fogva,

Hogy szívemet érzem fogva,
 Ti csemeték 's bokrok! tudjátok,
 Mert titkaim' bízom reátok;
 Hányszor járok kelek köztetek,
 A' mióta szegény! szeretek;
 Bátor a' gyümölcsök magosok,
 Mellyekhez hasztalan kapdosok;
 Bár látom Dafne gazdagságát,
 'S szegény sorsom alacsonyságát;
 Bár ő egy nagy gazda leánya,
 'S az apámnak nincs húsz báránya,
 Bár helybe hagyom értelmemet,
 Csak nem enyhíthetem sebemet;
 Csak szeretnem kell erkölcsseit,
 Szelidségét 's szép beszédeit,
 És könnyebbülni úgy láttatom,
 Ha felőle gondolkozhatom.
 Dafne! Dafne! jóság! szerelem!
 Erkölcseid' ó mint tisztelem!
 Ó! ha mikor jutol eszembe,
 Melly dobogást érzek szíyembe!

Hasznos mezők! kies ligetek!
 A' tél jól téssen ti veletek.

Titeket is árnyék levelek!

Lassan elhordanak a' szelek;

Ti is, ó fák! ha szolgálatok

Már a' tél nyugalmát várjátok;

Hátha minden készül pihenni,

Kinra kell nekem felserkenni?

Hátha mindent megnyugtat a' tél

A' gyötrelem én bennem felkél?

Nagy istenek! éltem vezéri

Kiknek titka lelkem' esméri,

Tí! kik hívségemet tudjátok,

Dafnénak tudtára adjátok,

Hogy nagy neve 's kincsei között,

Szívem egyikbe sem ütközött,

De szelídségét, jámborságát,

Tiszta szíve erányosságát,

Ártatlan szeme tekintetét,

Emberszerető természetét

Mind az imádásig tisztelem,

'S rekedt hanggal megénekelem.

XXX.

A' fogadás.

Kloé! ne fuss tőlem te darczás gyermek!
 Haszontalan bujkálsz, mert nálad termék,
 Akármint mesterkedsz, akármint igyekszel,
 Attól a' négy csóktól meg nem menekszel;

Abba fogadotj volt ma Kloé velem,
 Hogy ha ő elbúvik, én meg nem lelem;
 Meglett a' fogadás négy erős csók alatt,
 Én rá is találtam, de ő elszaladt.

Ne bújj Kloé! ne bújj ha rád talállok,
 Nyolcz erős csók alatt, hidd, meg nem állok,
 Most négy csókig buktál a' tett fogadásban.
 Négygyel szaporítod a' reá adásban.

XXXI.

Az emberi szeretetről.

Ki szeretné az életet
 Ott hol nincs ember szeretet?
 Hol a' síró kisdedeket,

A' meggörbült ősz fejeket,
 Érzés nélkül tekintette
 A' ki csak elment mellette;
 Hol a' bús inség könnyein,
 Az izzadság vér cseppjein
 Senki nem is szánakozott,
 Ez, ez a' föld megátkozott.

Mutass uram! egy kietlent,
 Hol ne lássak illy hitetlent,
 Mutass egy pusztá barlangot,
 Hol ne halljak jajszó hangot;
 Jajszót, mellyet kínja alatt
 A' kétségbeesés hallat.

XXXII.

Beliczay Jó'sef,

Arad vármegyei V.Ispány halálára.

Én is emlékezetednek

Egy könnyecseppet szentelek,
 S hol több szemek keserednek,
 Felelegyitem velek;

Esmeretlen voltom mellett
 Téged el nem hallgatlak,
 Te, kit minden jó kedvellett,
 Beliczay! siratlak.

Nem, mint kidúlt gyámolomat,
 Nem, mint reménységemet,
 Mert nem esmérvén sorsomat,
 Nem esmértél engemet.

Emberszerető jóságod
 Tudva van országszerte,
 Hív tiszta erányosságod
 Mind a' világ esmerte;

Magzatjaidnak jó atyja,
 Hazád jó fia valál,
 Holtod mind kettő siratja,
 Tudván, hogy fel nem talál.

Beöthy! *) régi jó barátod,
 Imé! elindúlt feléd,

§) Nagy barátságban élt Beöthy mindenkor Beliczayval. Együtt szolgáltak Bihar vármegyében először, Beöthy mint ordinarius, Beliczay mint substitutus V. Ispány.

Nem messze maradt el látod,
Kivel terhed' viseléd!

Jó emlékezet párnáján
Békével feküdjetek,
Minden igaz szív tábláján
Fel lesz metszve nevetek.

XXXIII.

Fillishez.

Mióta nyugodalmomnak
Ellenére szeretek,
De füleid panaszomnak
Hallására siketek;

Hányszor mondtam bús lélekkel,
Mit szeretsz boldogtalan,
Ha minden kín 's gyötrelmekkel
Szerelmed haszontalan?

Ah! az a' kiért szívedet
Kín 's gyöttelelem vérezi,
Titkon kínzó szerelmedet
Látja de nem érezi.

XXXIV.

A' csermelyhez.

Cseregj, ó lassú folyamat!

'S játszal a' kis kövekkel,
De eltűnt nyugodalmamat
Meg nem adod ezekkel;

Ah! a' míg még hatalmamban
Volt erőm 's akaratom,
Mint örültem alattomban,
Néked meg nem mondhatom;

Szökő habjaid játékát
Víg örömmel szemléltem,
'S cseppecskéid omladékát
Híven felkeresgéltem.

De most, mióta szeretek,
'S érzékenységem hajlott,
Már nem gondolok veletek
Folyjatok itt, vagy amott.

XXXV.

A' boldog élet.

Ó! ha az emberek annak örülnének,
 Ha mikor másokon könnyebbíthetnének,
 Ha volna mindenütt nyájasság szeretet,
 Ó! ki ne kedvelné akkor az életet?
 Ha egy a' másikkal össze ölelkezve,
 Segítné az igaz szegényt örvendezve,
 Ha csupán csak azok a' könnyek folynának,
 Mellyeket a' hívség 's öröm sajtolnának.
 Ha mindenütt igaz volna a' szerelem,
 Lehetni embernek, lenne nagy kegyelem.

XXXVI.

A' haszontalan várakozás.

Várom, várom mind szüntelen,
 Barátim! választokat
 De kifakadok kénytelen,
 Nem győzvén olyan sokat;

Elmúlt több két hónapjánál
 Hogy elváltam tőletek,
 Nem jöttem tovább Budánál,
 'S már elfelejtettetek.

Ó barátim! hivségemet
 Keseríti, hidjétek,
 Ha igaz szeretetemet
 Olly hamar megvetétek;
 Mi egy levélnél kevesebb?
 Hát miért nem küldetek?
 Ha nékem ennél kedvesebb
 Nem jöhet más tőletek;

Kérlek ne kényszerítsétek
 Szívem' bal ítéletre,
 Mert ez is, mint a' tiétek
 Meghülhet végezetre.

XXXVII.

A' jó estve.

Boldog estve! életemnek
 Minden estvéji között,

Melly hervadó szerelmemnek
 Zöld koszorút kötözött ;
 Melly hogy a' hold bús világát
 Épen reánk vetette,
 Éltem minden bódogságát
 Lelkemmel éreztette.
 Midőn nyájas szeméremmel
 Kedvesem megvallotta,
 Hogy hasonló szerelemmel
 Szívem titkát hallotta;
 Boldog estve! melly lelkemet
 Illy örökre juttattad,
 Köszönöm hogy szerelmemet
 Már megjutalmaztattad,
 Hogy jó szellőd fuvallását
 Játszatván körülöted ,
 Bús szívem könnyhullatását
 Orczámról letörlötted.
 Fillis ! teljes életedben
 Emlékezz ez estvére ,
 Mert csak ez emlékezetben
 Élek lelkem kedvére.

XXXVIII.

H. Kóburg győzedelmére, és Belgrád megvételére.

Törüljétek meg huszárok!

A' vértől kezeteket,

Szűnjenek meg a' mozsárok

Öntni zápor tüzeket;

Bővségesen áldoztatok

A' Mars véroltárára,

'S vitézséget mutattatok

A' világ csudájára;

Búsúlt kardotoknak éle

Foksánt vérrel festette,

A' bombi kartács 's efféle

A' hold fényét elvette.

Víg szívvel mondják mindenek,

Kik hallják hireteket;

Ama' régi fél istenek

Vittek véghez illyeket.

Ime! tizennégy nap alatt
 Hogy jól neki kezdétek,
 Már a' fővezér megszaladt
 'S Belgrád lett a' tiétek.

Foksán! és Belgrád! egy ősznek
 Hallatlan jó szürete,
 Légy e' két felséges ősznek
 Örök emlékezete.

Kóburg és Laudon éljenek!
 Ezt mondják ifjak 's vének,
 'S arany oszlopot tégyenek
 E' két vezér nevének.

XXXIX.

A' fő boldogság.

Ösztönözéséből a' hív természetnek,
 Egy fő boldogságot mindenek kergetnek,
 De eltévelyedvén az igaz útjában
 Ez a' pénzben tartja, az a' nagy pompában.
 Ó ne azt emberek! ne azt keressétek,
 Az a' szerencsée 's nem lehet tiétek;

Egy igaz 's kegyes szív, ez az ember java,
 Ezt mondja a' lélek 's az okosság szava.
 Ha van vagy szerencséd, vagy keserűséged,
 Ez örvendeztessen, 's vigasztaljon téged',
 Ezzel fényeskedjél, 's ezzel tartsd rá magad'
 Mivel a' szerencse mást mindent elragad;
 Ezt érzeni hogy van, 's tudni hogy birsch vele
 Több mint egy világnak a' hasznavétele;
 Sőt akármelly öröm, ha e' nincs mellette,
 Minden édességét óra helyhezette.

XL.

Kloé bús estvéje.

Te halvány hold bús világa!

Légy könnyeim bizonyága,

Mellyeket e' hegyoldalon

Hullattam sok esthajnalon.

Itt e' tölgyek árnyékában,

E' kősziklák oldalában,

Itten sírok én szüntelen,

Midőn senki nincsen jelen;

E' hatodik esthajnala,

Hogy már Dámon itt nem vala,
 Hogy nem láttam a' hitetlent,
 Hogy se nem írt, se nem izent;
 Tán szegény megbetegedett,
 Tán bánja hogy megszeretett,
 Tán nem jöhet a' nyájától,
 Félvén kegyetlen atyjától,
 Dámon! Dámon! jöjj éjfélbe,
 Ne hagyd szerelmedet félbe,
 Megvárlak az éjszaka is,
 Jöjj el ha mind hajnalra is.

XLI.

A' szegfű.

Kedves szegfű! kedvesemnek
 Legelső adománya,
 Légy esküdött hívségemnek
 Örökös maradványa,
 Téged' jó indulatjában,
 Adott az én kedvesem,
 'S azért színed látásában
 Örömet keresem;

Téged' minden virág között
 Szívem jobban kedvellett,
 Mert a' mellyéhez kötözött
 Fillisem, 's rád lehellett.

XLII.

Nem szeretek.

Ifjúságom jó napjait
 Öröm 's vígságnak szentelem,
 A' szerelem rablánczait
 Mig csak lehet nem viselem ;

Nyughatatlan a' szerelem,
 Sok gond és sok baj követi,
 Szüntelen való félelem,
 Boldog ki elkerülheti.

Most még minden lépésimet
 Más tőlem számon nem kéri,
 'S elszaladott beszédimet
 Sörpenyőben nem méri;

Most a' féltés erőszakot
 Csendes lelkemen nem tészen,

Nem szabja más ki a' napot
Mikép töltssem el egészen.

Nem! míg élek, nem szeretek,
Magamat nem vesztegetem,
Szabad leszek míg lehetek
Nem kínzom rövid életem'.

XLIII.

A' szerelem boldogsága.

Mióta hív szerelmemnek
Ama' jó estve kedvezett,
Fillis! csüggedő szívemnek
Minden kedve megérkezett;

Mióta a' hold fényénél
Hív szerelmeddel bíztattál,
Fillis! szíved szerelménél
Kedvesebb jót nem adhattál;

Azóta minden reggelem
Víg mosolygással hasadott,
'S minden estvém ó szerelem!
Bánat nélkül alkonyodott.

XLIV.

D á m o n.

Ott ama' hegyek lábánál,
 A' hold tiszta világánál
 Látszik a' ritka fák között
 Egy ház új náddal kötözött.
 Ott van Kloé, lelkem fele,
 'S az én nyugodalmom vele:
 De én sebeim vérében,
 E' kősziklák üregében
 Itt gyászolom szerelmemet,
 Mig lekesergem éltemet.

XLV.

A' haldokló keresztyén.

Ha tehát készítik már a' szemfedeleket,
 Ó szent Isten! tiéd legyen a' tisztelet,
 Tiéd, ki feltartván engem' emberkorig,
 Jótéteményiddel kísértél a' porig;
 Ó hányszor hagytam el szegény lelkem javát!

Hányszor hallgattam el az okosság szavát!
 De te még is perbe nem szállál ellenem
 Ó én könyörülő kegyelmes Istenem i
 Uram! én por vagyok és kisebb azoknál
 A' velem gazdagon közlött áldásoknál,
 És ha most irgalmad' éneklek az éggel,
 Végső háladásom' vedd kegyelmességgel.
 Szent Isten! te ki vagy irgalom 's kegyelem,
 Im, fogadd bé lelkem, mert néked szentelem,
 Kérlek engedd látnom jobb karod hatalmát,
 Töltsd be szegény szolgád hitét 's bizodalmát;
 Hogy ottan, a' már megboldogult lelkekkel;
 A' szent angyalokkal, 's az öt szűzekkel,
 Minden világi bűnt, 's szennyet levetkezve,
 Szent dicsősségedet nézzem örvendezve.

XLVI.

**Ifjabb R. Sz. B. Gróf Teleky
 Imrének.**

(Midőn exament tartott.)

Kis gróf! szüléid örömére,
 A' mint próbádat adtad,

Gyenge életed erejére
 Magad' felül haladtad ;
 Néked a' víg játékok között ,
 A' mulatság ölében ,
 Borostyán koszorút kötözött
 Apolló jó kedvében ,
 Rád mosolygottak vidám szemmel
 A' pindusi istenek ,
 Jó észszel 's egyéb kegyelemmel
 Felékesítettlenek ;
 Kedves gyermek! ennyi időre
 Jó szülék jó magzatja ,
 Virágod magát jövendőre
 Melly kedvesen mutatja!
 Ő nőjj, épülj remek csemete!
 Nőjj e' nemes törzsökre,
 Kiket az ég veled szerete,
 Boldog szülék örökre!

XLVII.

A' megváltozott Dóris !

Ti ligetünk pásztorai!
 Mirtill kedves pajtásai,

Majd ha Mirtillt meglátjátok,
 Kérlek néki megmondjátok,
 Hogy Dóris már nem fél tőle,
 'S nem fog elbúni előle,
 Hogy jobb indulattal tele,
 Nem kötődik többé vele,
 Mondjátok hogy gondolatom'
 Most mind csak rajta forгатom,
 Hogy sok ezerszer megbántam,
 Mióta véle úgy bántam,
 Mondjátok meg hogy érette
 Bús szívem is megérzette,
 A' mit mondott könnyes szemmel;
 Hogy tele van szerelemmel;
 Mondjátok meg attól fogva
 Hogy őt láttam volt zokogva,
 Szívem bús zokogásánál
 Kedvesebb képet nem talál.

XLVIII.

A' haszontalan áldozat.

Ott, ama' hegyek völgyében,
 Egy kis csermely lementében,

Áll a' szép Vénus temploma,
 Mellyet koptat sokak nyoma,
 Kik minthogy híven szeretnek,
 Hijába vesztegettetnek;
 Én is a' több személyekkel,
 Már sokszor sok tömjénekkel
 Áldoztam haszontalanúl,
 Hogy szívem szenvedni tanúl;
 Ah! mennyi fogadást tettem,
 Még is, a' mint észre vettem,
 Vénus, megvetvén tüzeimet,
 Nem segíti szerelmemet.

XLIX.

A' hirében meghólt.

Ti apró ártatlan magzatok!
 Ajtómba cziprusfát * rakjatok,
 Kit elfelejtettek mindenek,
 Ahoz csak cziprusfák illenek.

*) A' régiek cziprusfát szokták az ol'yan ház eleibe tenni, melyben valaki megholt.

L.

A' hallgatás mentsége.

Télon! szememre mit veted
 Úgy gondolt restségemet,
 Ha mint én nem érezheted
 Epesztő gyötrelmemet?

Nem restség miatt hallgatok,
 Bár húrjaim siketek,
 Sok kínjaim ti szóljatok!
 Ha némává tettetek

Ah, mig boldogúl szerettem
 'S gond nélkül kedvesemet,
 Vig szívvel énekelgettem,
 Szerencsés életemet;

'S most, ha az ég akaratja
 Dafnémtől elrendele,
 Ha szívem már nem várhatja,
 Hogy lehessek még vele.

Ki csudálja hogy kedvemet
 Elvesztvén e' csapással,

Elkeseredett szívemet
 Emészttem búsongással?

Ki csudálja, ha szeretett,
 Hogy könnyeimmel élek,
 Ha örökre elvétellett
 Tőlem ez a' jó lélek?

LI.

A' péczeli kert.

Idősb gróf Ráday Gedeonhoz.

Nincsenek a' szerencsének
 Semmi rendes útjai,
 Bár az ember életének
 Olly rövidek napjai;
 Bóldog kinek feltétele
 Mindég arra czélozott,
 Hogy másnak is használt vele
 Míg magának dolgozott.
 A' ki egy kis plántatónak
 Vesszejében mondhatta;
 Majd ha ágaid megnőnek
 Más is járhat alatta.

Boldog, a' ki szent érzésével
 Látta nőni kis fáit,
 Mellyeknek más jó ízléssel
 Kóstolhassa almáit.
 Ó kegyes gróf! kis kertedet
 Építsd minden erővel,
 'S már hanyatlott életedet
 Hosszabbítsd ez idővel;
 Láttasd itt a' természetnek
 Pompás együgyűségét,
 És az emberi nemzetnek
 Nagyra ment mesterségét;
 Itt a' rend- 's rendetlenséget
 Egyvelítsd egymással,
 Hogy szívünk kettős szépséget
 Érezzen egy látással;
 Ültess ebbe hasznos fákat
 'S kedves ízű magokat,
 Teljes rózsák- 's violákat,
 'S színes tulipánokat.
 Tedd az utat árnyékossá
 A' halmok oldalain,
 Az álmod kívánatossá
 Gyepszéked lágy hantjain.

A' völgyek tekervényébe
 Ültess szagos epreket,
 'S a' halmok déli részébe
 Szőlő termő töveket.
 Ott egy partba a' fák között.
 Melly visszázza a' hangot,
 Építs kákából kötözött
 Mulatságos barlangot.
 Majd ha késő nnokáid
 Itt össze ölelkeznek,
 Köszönnvén hasznos munkáid',
 Hamvaidon könnyeznek.

LIII.

Fillishez.

Gyors kereki az időnek
 Szárnyra kelve sietnek,
 A' jó napok után jönnek
 Bánati az életnek.
 Fillis! míg e' bódog óra
 Még szerelmünknek kedvez.
 Fillis! serkenj fel e' szóra,
 Jer szoríts kebeledhez.

Majd ha síró gyermekedet
 Nyájasan ápolgatod
 Könyörgő szerelmesedet
 Akkor meg nem hallgatod.

Fillisem! kinyílt karokkal
 Jer, ölelj meg engemet,
 Jer vidámitó csókokkal,
 Boldogítsd életemet.

Majd ha nékem 's fiaidnak
 Csókjaid' osztogatod,
 Fillis kettős csókjaidnak
 Ez erőt nem adhatod.

LIII.

II. Jó'sef halálára.

Az emberi nemnek igaz hív szolgája
 A' köz szeretetnek tüköre 's példája,
 Ki a' józan elme, 's bölcsesség ösvényén
 Segíteni kívánt népei törvényén,
 De kinek szándéka 's minden feltétele
 Szerencsétlenné lett, 's elhunyt együtt vele,

Ki nagyokat akart , 's többre nem mehetett,
 Mint hogy bús éltének szegény véget vetett;
 Ki éltét hamarább feláldozta értünk ,
 Mint benne egy igaz jóltévőt ismertünk;
 De még is nagyobb volt ez egész századnál
 Nézd utazó! Jó'sef fekszik itt lábadnál,

LIV.

A' mai világ.

Volt mág ezelőtt egy haza ,
 Kit minden jó óltalmazta ,
 Volt egy idő , hol mindenek
 A' közhaszonra éltenek ;
 Mig az arany szabadságért
 Kiki szívesen ontott vért.

De most minden ha dolgozik ,
 Csak magáról gondolkozik ;
 A' melly érdem hajdanában
 Vitézt csinált valójában ,
 Ha most magad úgy viseled
 Egy bolonddal több lesz veled,

LV.

A' kívánság.

Én az én lakozásomnak helyét semmi városban nem választottam. Egy kies és árnyékos halomnak oldalában, honnan a' réteket és szántóföldeket beláthatni, építettem magamnak egy kis fehér házat, egy kis paraszti házacsát zöld deszkás ablakkal, és azt, noha a nádfedél az esztendőnek mind a' négy részeiben legjobb, és noha még az engemet az én nádas házak között eltöltött gyermekségemnek bóldog idejére emlékeztetne: még is hogy pompásabb légyen, ama vidám és eleven színnű cseréppel fedettem be. Az én házbelim csekély és együgyű mint szintén magam is. Egynehány szalma székek, egy asztal a' virágoknak és gyümölcsöknek, egy mellyen némellykor leveleket írok vagy hirtelen jövő érzékeny gondolatimat feljegyzem, és szívem szerint való barátimnak falon függő arnyék képei. Ablakom a' kertre szolgál, a' violák és szagos virágok illatozása közt hűnyom bé az én szemeimet és a' rigók 's fülemlék ének-

lése serkent fel engemet hajnali nyugodal-
momból. Az én udvari telekemnek egy ré-
sze akol, istállómban teheneket tartok, hogy
téljél éljek mellyet nagyon szeretek. Az én
kertemnek a' mestersége a' virágokban áll
mellyeket a' természet pompázott fel és min-
den gazdasága murokból, répából káposztá-
ból és egyéb jó veteményből telik ki. Nincse-
nek ebben semmi haszontalan vadgesztenye-
fák, az árnyék kedvéért A' sétálóhelyeket úgy
válogattam össze hogy az esztendő forgása sze-
rint egymásután teremjenek. Szüntelen nyitva
áll kertem ajtaja a' vándorlónak az én fáimnak
hives árnyékában nyugodja ki magát az elfá-
radt utas, és ezeknek gyümölcseit nem tart-
ja számon az irigy kertész. Itt élek én nyu-
godalomban az én kevéssel megelégedő lel-
kem nem óhajtja a' városok pompáit, és min-
den nagyra vágyásom itt állapodik meg hogy
szabadon élek. A' józan okosságot választot-
tam parancsoló urammá, a' szeretetet és
igazságot ítélő biráminá, és a' természetnek
sokféle gyönyörűségeit mulató társaimmá.

Én keresem fel a' bokrok közt a' tavasznak
első violáit, én kezdem el legelőször

a' kertészséget, az utakat tisztítani, ágyat ásni, fákat nyesni, óltani és ültetni. A' gyep mindazonáltal az én tavaszi meleg ágyam, a' galambbegy az én első salátám, és soha nem tekerem ki a' természettől azon idétlen zöldségeket, melyeket a' maga átkában szin és íz nélkül ad. Nincs semmi izetlenebb, mint az erőltetett zsenge. Nagy költséggel megy ez vagy amaz nagy úr arra, hogy egész esztendő által üvegházaiból rossz zöldséget és éretlen gyümölcsöt kapjon asztalára. Az aratók között süt engem a' nyári nap, és a' gyep ágyon enyhíti hévségemet a' lengedező szél. Az én villásom szemem előtt hányja az ágyást; és az én véka buzáimnak kevés számát magam róvom fel a' mogyoró pálczára. Én vagyok legszurtosabb a' szüretnek mustjától, danolok szedőimnek szüreti énekeket, megfogom a' csomoszlófa végét, és eszem vélek ludas kását. A' megfagyott réteket és a' téli nádvágókat az ablakból nézem, a' kandallóban égő száraz galynak lobogásánál olvasom a' történeteket, és gondolkozom az emberi szívnek állhatatlan cselekedetein. Ha némellykor szánkázni elmegyek és a' feldült szán a' fagyos

hóra vet ki benünket, teli kulacs borral melegítem az én dúdorgó társaimat. Így teszem az esztendőnek mind a' négy részét magamévá, és midőn vagy a' magam hasznáért, vagy a' mások gyönyörüségeért fáradok, érzem hogy egyet sem vesztek el életem napjai közül.

Az én eledelem egytígyű és kevés, az én asztalom a' magam majorságából vagy fáradságából telik ki, és ebben is mindenkor az esztendő változására vigyázok. Legegészségesebb eledel az : a' mit a' megérett természet ad jó kedvéből, nagy tápláló erő van a' kerti veteményekben, és a' jó gyümölcsök csinálják a' tiszta vért. Az én asztalom tavasszal virágokkal, nyárban gyümölcsökkel van megrakva, a' cseresznyét pünköst tájban eszem a' diányét nyár közepén, midőn az én megszáradt ínyem táplálást és nedvességet kíván. Soha sem forgatom fel a' természetet, nem csinállok a' télből nyarat, minden esztendő részeinek gyönyörüségével élek, és csak azt szeretem a' mit a' természet maga ajánl. Jó mindennel idejében és módjával élni, legigazabb orvos a' mértékletesség, a'

dolgozás járkálás , és éhezés legjobb izt szerző szakácsok e' világon-

Hogy igazán szolgáljanak , kevés cselédet tartok. Egy gazdának több igaz szolgálót térszen egy ficzkó mint egy herczegnek tiz komornyik. Minden , a' mit az ember mások által vitet véghez, rosszul megyen az, annak veszi örömét , a' mire kezeit maga is reáteszi. Ha a' szomszédommal dolgom van , nem hivatom hozzám , inkább oda megyek mind azért hogy lássam mi történik házamon kívül, mind azért hogy járkaljak ; ez is tesz valamit. Az unalom a' hosszas üléstől származik. Ritka gyalog útas az , hacsak nagyon el nem fáradt hogy vig notákat ne 'danolna , mijkor a' kocsiban ülő komorul összehúzza tekintetét. Azt gondolná az ember a' városiak csak féltekben járnak magas zörgő kocsiban hogy megne szólítsák őket. Mindenkör készek annak az embernek lovai a' ki gyalog jár , és nem tart tőle , hogy kénytelenségből otthon maradjon , ha kocsissa jó napot akar csinálni magának- De ha senki sem szolgál úgy kedvünkre , mint magunk magunknak , ha hatalmasabbak volnánk Nagy Sándornál és gaz-

dagabbak Kresusnál; én csak arra kérek mást a' mit magam el nem végezhetek.

Ha mikor az én jó szomszédjaim engem meglátogatnak: gazdája vagyok vendégeimnek nem ura, kiki otthon van 's azt teheti a' mit az emberség és illendőség megengednek. Az én társaságomnak tartó láncza az erányosság, és az erkölcsöknek hasonlósága. Csak a' szabadság és egyenlőség csatolja az én szívemet velek öszve, és mivel hozzám sem a' kénytelenség, sem a' haszon nem húzhat másokat, a' vígság és barátság szab törvényt vendégimnek.

Nem megyen el az én ajtóm elől szomoruan az igaz szegény, és nem átkozza elzárt gazdagságomat, melly senkinek sem használ Gyakran nem annyira pénz, mint egy jó szó eleveníti meg a' szegényt, és ha a' szerencse velem, mint más akármelly nyomorulttal szabad, legalább jó tekintettel fogadom boldogtalan felebarátomat.

A' társalkodás, és az egymás közt való mulatás fő boldogsága az életnek. Hozzám hívok én is mindenkor egy inkább válogatott, mint számos társaságot, barátokat kik egymást megértik, pajtásokat kik a' mulatságot szeretik,

sőt még asszonyságokat is kik a' kötő és kártya helyett, halász horgot, lépveszszőt a' gyűjtők gereblyéit válokra merik venni. A' kártya valósággal semmi időtöltés, csak olyan embernek a' menedékhelye a' ki mást egyebet nem tud csinálni. Mi ha elvéltében játszunk is de igen kevésben, hogy se mást ne tegyünk kedvetlenné, se magunk ne legyünk. A' játékon való kapás, melly csak a' fősvénségnek és unalomnak gyümölcse leginkább az üres fejeken és szíveken szokott uralkodni. De mi ennél sokkal nemesebben mulatjuk magunkat, ritkán is szorulunk reá, sőt inkább tanakodunk estve rajta hogy a' sokféle multság közül mellyiket válasszuk a' holnapi napra. Nincs itt mi közöttünk semmi városi rendtartás: semmi erőltetett viselet, a' faluban kiki falusi. Minden mi ebédünk vigasság, mellyben nem annyira tetszik a' nyalánk étel mint az elegendőség. A' vigáság, paraszti munkák és ártatlan játékok a' mi ízt szerző szakácsaink és a' mi egészségünk fentartása a' mértékletesség. Az asztalt mindenütt megteríjük, kertben, egy hajón egy fa alatt, némellykor egy kevésbé

távolabb, 'egy csergő forrásnál, a' zöld és lágy pázsiton, a' vad ró'sa vagy jó szagú mogyoró fák ritka árnyékában. A' találás minden rend nélkül, de tisztán esik. Az én víg vendégim danolva hozzák fel egymás után az ételeket, és a' sültet nyársával együtt támasztják a' fa mellé. A' gyepből telik ki a' szék, az asztal, a' kút kávája a' pohárszék, és a' kancsóborok a' fán függenek. Az ételek összevissza rakatnak fel, az éhség felszabadít minden ceremónia alól, és mivel egyik a' másikkal keveset gondol, nem is neheztel, ha előtte nyúlnak a' tálba. Ezen nagy szíves barátságból támad néha egy minden gorombaság, hamisság és erőltetés nélkül való egyenetlenség, egy kis czivódás, melly sokkal szebb és erősebben öszveköti a' szívet, mint a' közemberségnek csapodársága. — Nincs itt semmi haszontalan inas, a' ki beszédeinkre hallgatózna, viseletünket mocskolná, falatainkat olvasná, és a' hosszas ebédért morgolódnék; kiki magának szolgál, hogy maga ura legyen, és egyik a' másiknak parancsol.

Ha mikor egy paraszt mellettünk elmegy, ki a' maga czímereit vállán vivén visszatér munkájához, egy két pohár bor által, melyek az ő nyomorúságát szenvedhetőbbé teszik, megörvendeztetem az ő szívét, 's belső részeimnek megindulásában örömmel mondom magamban: Ember vagyok én is.

Ha valaki a' lakosok közül szomszédjával házi innepet ül, ott vagyok közöttök, ha lakodalmat tartanak, nem ejtik azt meg nálam nélkül, mert tudják hogy a' jó kedvnek és vigasságnak barátja vagyok. Az ő hosszú asztaloknak végénél örömmel falatozok, az ő kedves paraszti nótájokat magam is tódítom, és vidámabb szívvel tánczolok az ő színjek alatt mint az országháza palotájában. *)

Keserves! valóban keserves dolog! Az Isten bódogságra teremtet mindent, a' természet kevéssel megelégszik, ellene állhatatlan hajlandóság vonja az embert embertársához; és ki az, a' ki így él? noha ezen együgyű életnek boldogságát hathatósan érezi is.

e) Budán az országháza palotájában szokott tartani a' farsangi mulatság.

Én gyermekségemtől fogva a' szerencse áldozatja vagyok, és ez az egész rajzolásom, csak — kívánság.

LVI.

A' panasz.

Rinó és Laura.

Rinó! enyh az idő, a' lágy tavaszi szelek szaggatják a' fellegeket, és az ég tisztul. Futva süti a' borongós nap a' ligeteket, észrevehetetlenül zöldellenek a' kopár halmok. Szép tavasz! kedvesek a' te napjaid, az érzékeny szív szent indulatokkal áldozik tenéked. A' te öltözeted a' kellemetességnek ruhája, a' te tekinteted felszabadítja a' bezárt lelkeket, hogy örvendezzenek. Tiszta a' te folyamod ó lassú patak! édes a' te cseppjeidnek íze, és kellemetesen hangzik a' te csergedezésed. De sokkal kellemetesebb az az ének mellyet itten körül hallok, a' Laura éneke, ki a' megholtakon kesereg. Szegénynek már meggömbült feje a' szüntelen való búsongás-

ban, veresek szemei a' siralomtól, és az ő énekének siket hangja kifejezi szívének mély szomorúságát. Laura! kedves éneklő! miért ülsz itt olly szomorúan e' füvetlen parton? miért nedves a' te orczád mint a' félfakadás-ban lévő rózsza, mellyen még a' reggeli harmat cseppek ragyognak? Az idő örökre hí minket, és a' koporsóból kikölt természet üzi a' szomorúságot.

Laura. Az én könnyeim Rinó! a' koporsóké, és az én énekem a' koporsók lakosaié. A' roppant természet gyászba öltözött az én szemeim előtt, és a' tavasz gazdagsága nékem csak különbféle színeket hazudozó szappan buborék. Ah Rinó! oda az én ifjuságomnak barátja, és az én szívem nem érez egyebet szomorúságnál. Szép volt az én barátom mint a' iegszebb tavaszi nap, fejér az ábrázatja mint a' patyolat lilium, piros az orczája mint a' szederjes rózsza, 's elmúlt, mint a' nyáron lengedező szellő elmúlik a' vetések közt, de az én keserűségem él mind örökké. Igaz volt az én barátom szíve, tiszta az ő ártatlansága, 's könnyörületessége mint a' lassú patak, melly kövérítő cseppjeit elterjesz-

ti a' réteken. Ah Télon! te voltál nékem mindenem, az én lételemet csak te benned érzettem, és te éretted szerettem a' világot. Keseregj most Télonnak szerelmese! keseregj! de Télon nem hall égedett. Mély a' halottaknak az álma és alacsony az ő por párnájok! Ah mikor lesz reggel a' sírban, hogy azt mondjuk a' szunnyadozónak: serkenj fel!

Ah! hol van az én meglelésem? Miért múltak el az én életemnek jó napjai olly hamar? miért holt meg Télon, vagy miért esmértem őt valaha? Mert azt mondanám magamnak: esztelen! azt keresed, a' mi e' földön nem találhatik, és azt gyászolod a' mi nem volt, Oh Télon! de te éltél, a' te szerelmedben találtam fel a' boldogságot, és a' te karjaid között érzettem az élet gyönyörűségét. Napok! visszahozhatatlan napok! az én szerelmemnek örömmel és boldog megleléssel teljes napjai! miért nem kezdődhettek újra, hogy soha el ne múlnátok? nem kívánnék más örökkévalóságot.

Az én hozzám való hív szerelem ölte meg Télont. Most midőn az idő kinyílt, ama' szi-

getbe ment el, hogy ott számomra az új mezei virágokból koszorút fűzzön. Kicsiny volt a' víz, mikor általment, alig bírta csónakját. Az én rólam való gondolkozás, és az a' szent öröm, mellyet előre érzett, ha nékem illy váratlan ajándékkal kedveskedik, úgy eltöltötték szívét, hogy akkor vette magát észre; midőn már a' patak sebesen megáradott, és az ő élete veszedelemben forgott. Késő volt a' gondolkozás, bele ugrik csónakjába, evez, de a' habok dühössége ellen lankadt volt az ő ereje, könnyű a' csónakja. Egy törzsök, mellyet a' víz nagy erővel feléje hajtott, felfordítja a' csónakot, a' víz kikapja az evezőt a' kezéből, kiált, de a' habok elnyelték kiáltása szavát, a' zúgás előlte azt, és csak a' víz árja segítette ki a' félholt testét a' nékem kötött koszorút még is kezében tartván. Későn érkezhettek a' halászok segedelmére, kik ezt távolról észrevették, és karjaikra felvén estve felé hozták hozzám.

Rinó! én, mint mikor a' szelíd gerliczének hív párját lelövi a' kegyetlen vadász, hátra estem, —

Ó! ti örökké szerencsétlen vlrágok! ártatlan okai az én keservemnek! megtartalak titeket mind örökre, és a' ti látástokkal nevelem az én fájdalmamat, míg porrá leszek.

Szép volt a' Télon halála és csendes. Mint mikor egy kies nyári napon mosolygva száll alá a' vidám nap. Szinte hajnali három óráig csendesen aludott. Akkor felvetvén reám bágyadt szemeit, Laura! úgy mond itt a' te koszorúd. A' hívség, szerelem, szánakozás és kétség szaggaták szívemet, 's elvévén erőtlén kezéből a' koszorút, keservesen sírtam. Ah Rinó! nagy csapás volt ez egyszerre, elfogódik a' szívem, és elájulok. — Öt óra volt mikor ismét magamhoz jöttem, 's mint egy nehéz álomból felijedve kérdezem: él-e még Télon? Ah Laura! felel ő, nyugodtabb lélekkel nézném a' világ végső veszedelmét, mint a' te hív fájdalmadat. Vigasztald magad, az Isten könyörül a' te keserveden. Már meghajnallott szépen, és a' feljövő nap első sugári, remegve játszottak a' fák árnyékai között ablakomon. Laura! monda Télon nyisd meg az ablakot. Melly szépen kél fel a' vidám nap!

melly szent mosolygással serkenti a' madarakat éneklésre. Laura! nem jó fel többé az én napom! de nézzed az Istent! nézd mint nyitja fel kebelét, és mint hívogat magához. Örökké való Isten! im visszaadom lelkemet, melly ezen szempillantásban olly tiszta, mint midőn a' te szent kezeidből kijött, részesíts engem is a' te örökkévaló boldogságodba. — Ne sírj Laura! Tudod a' volt minden kívánságod csak, hogy boldog legyek, és most a' fogok lenni. Erre elcsendesedik, 's így szól ismét. Laura! abba a' szigetbe temetess el engem, a' hol a' virágokat szedtem — tartsd meg a' koszorút — rövid volt a' mi barátságunk, — és — hosszú — a' te — kerserved! — Erre reám veti szemeit, sohajt, és meghidegszik.

Ah Rínó! ezen utolsó tekintete Télonnak, vesztegette meg életem minden erejét. Nem esett a' halál senkinek érzékenyebben mint neki; ő a' kinek szerelmének az örökkévalóság rövidnek látszott, életének legszebb idejében múlik ki, midőn boldog kezd lenni, midőn a' jövő napok legédesebb reménységgel kecssegtetik szívét, midőn ma-

gának nyugodalmas öregséget, és fiainak karjai között csendes halált ígért.

Nyugodj már most csendesen te hivlélek! szent légyen a' te álmod és nyugodalmas a' te pihenésed. — Nem fog téged' többé látni ez a' vidék, mellynek ékessége vállal, és gazos füvek fogják benőni a' mi sétáló helyeinket. Én pedig itt fogok ülni az én könnyeimben. E' kopár halmon fogom táplálni fájdalmamat a' te emlékezetteddel, és zokogva nézek a' virágokra, mellyek sírhalmodon illatoznak.

Rinó. Igaz a' te panaszod ó Laura! méltó a' te keresved. Az élet örömét vesztetted el, és a' te rózsádat a' kinyílás közben sújtá széllyel a' hirtelen szélvész. De ne háborgasd a' halottak nyugodalmát haszontalan kiáltásokkal, és ne rövidítsd életedet a' te keserveddel.

Laura. Az én örömöm Rinó! a' fájdalom, az én keservem tetszik nékem, és könnyhullatásimban találok vigasztalást. Az életnek nehéz terhe nyom ugyan engem, de a' sírás könnyebbíti az én szívemet, és az én sírálmom táplál emgem! Az én könnyhullatá-

som áldozat, és az én zokogásom kedves a Téli porának.

LVII.

A' dé r h e z.

Csalárd szépsége az állhatatlan tavasz-
nak! szépen bíztattál virágiddal, és a' gyü-
mölcsökkel nem hagysz [élni. Szép idő
járt, a' meleg megindította a' bimbókat, a'
fák virágzottak, és gazdag pompa volt a'
hegyeken és kerteken elterítve. Melly édes
reménységgel néztük a' virágokban a' gyü-
mölcsöket, és illy boldog tavaszban mint
örülénk a' jóltévő nyárnak és ősznek, melly
a' mi fáinkat meg fogja áldani. Haszontalan
reménység! csalárd idő! az éjszak lehell, egy
híves éjszaka vastag dérrel harmatozza meg
a' virágokat, és a' gyümölcs le volt szedve
Hulljatok le ti is ó levelek hulljatok! Nincs
már gyümölcs mellyet a' hévség, a' jég
ellen óltalmaztatok. Majd a' nyári meleg na-
pokon jó az éhező útas, kinek megszáradt
ínye nedvesítést és táplálást óhajt. Közötte-

tek fogja keresni a' megfrissítő gyümölcsöket és nem találja azokat.

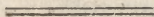
LVIII.

A' kert N. Váradon.

Az én oskolámnak ablaka a' kertre szolgál, melly azelőtt a' Paulinus atyáké volt. Sok benne az egészséges berczenczei szilva, lágy körtvély és telető almafák. Amott az aszaló végében a' több kopasz fák között tündöklék egy kis terepély baraczkfa, első virágaival az egész kertet biztatván. A' szilva és körtvélyfák tarkázzák félig kinyílt bimbóikkal az ágakat. és a' pázsit zöldül szemlátomást. Gyakran midőn oskolai porral eltelvén békességes türesemmel tusakodnám, az ablakon tekintek ki, és a' féleleven természetnek látása megvidítja az én lelkemet. Jó Isten! mikor jön el az az idő, hogy a' csendes magánosságnak karjai között keritem fáinak árnyékában nyugodván éljek az élet gyönyörűségével, és tégedet a' te munkáidban imádjalak?

LIX.

A' PÁNTLIKA.**Egy Pásztori Játék,****a' Gellert írásaiból.**

Játszó Személyek :**Dafne**, a' **Fillis** anyja.**Fillis**, a' **Montán** kedvese.**Montán**, a' **Fillis** szeretője,**Dóris**, pásztor leány,**Mirtill**, pásztor legény.

I. J E L E N É S.

Dóris, Fillis.

Dóris.

Fillis mit könyökölsz itt magad egyedül,
Mint mikor dél tájban a' kökörcsín ledül?
Te, a' ki nekünk is kedvet csinált, 's nevelt,

Fillis.

Tudj, Isten jó Dóris! magam se tom mi lett
Csak nincs kedvem,

Dóris.

Még is kell okának lenni.

Fillis.

Id' akarék vászنام' meglocsolni menni,
S egy fába a' kezem' nagyon megütöttem,
Ott a' hol a' vászنام' tegnap kikötöttem,
Úgy fáj, hogy!

Dóris.

Csak úgy van az, mikor sietünk!
Még e' nem olly nagy baj ezen segíthetünk,
De hol Montán?

Fillis.

Még az anyám is rám kerül,
'S szegény árva fejem! lemocskol emberül.

Dóris.

Biz az én anyám is fellobban hirtelen
De hol Montán?

Fillis.

Úgy-de ő úgy tesz szüntelen.
Az elébb is egy kis szegfűt zsályát szedék
'S néki jön a' kecske az a' kis nevendék,
'S egy takaró szálíg az áluok megette.

Dóris.

Ne bántsod szegényt! hiszen ő is azt szerette
De Fillis nem akarsz te engem érteni!
Hol Montán?

Fillis.

Ki tudná a' pásztort őrzeni?
Énnékem nem rabom, a' hol tetszik ott jár
Ki parancsol néki? szabad mint a' madár.

Dóris.

Hát már csak úgy beszélsz? nesze neked Montán!

Fillis.

Ej! hagyj békét Dóris!

Dóris.

Haragszol rá talán.

Fillis.

Hogy ne? senki se volt más olly érzéketlen
Mint Montán én hozzám, Montán a' hitletlen

Ah! mint szerettem őt, mint jártam kedvére,
 'S minap egy pántlikát köték a' kezére,
 Ott, a' hol tánczoltunk a' tölgy árnyékában,
 'S gondold meg, ma láttam a' Kloé nyakában.

D ó r i s,

Már a' nem szép dolog, de vigyázz reája,
 Két pántlikának is lehet egy formája

F i l l i s,

Csak nincs olyan mint a', már a' mind híjába,
 Mert Montán tette azt a' Kloé' nyakába,
 Ó Doris! a' mit az én kezem kötözött,
 Megesmérem én azt száz pántlika között
 Nagy rég' hogy csináltam alig van két hete,
 Sárga a' közepe, a' széle fekete,
 Egyébütt meg hol zöld, hol kék hol fejéres,
 'S apró cseppecskékkel mint a' harkály véres
 Zöld selyemmel azt a' fát is rá csináltam
 Hol az első csókkal Montánt megkináltam,
 Rajta van egy P. is, egy M. is van rajta,
 Még is másnak adja lásd a' kutya fajta!
 De fuss az anyám. — —

II. J E L E N É S.

Dafne, Fillis.

Dafne.

No fiam! e' jó idő.

Fillis.

De talán a' meleg nagyon is rekkenő.

Dafne.

Az nem árt semmit is sem egynek, sem másnak,

Még úgy lesz több száma a' búzarakásnak

Én most úgymegúntam volt magamat otthon

A' vásznadat néztem jól szárad a' napon.

De tán bajod is van? úgy tetszik hogy sírtál?

Fillis.

Nem biz én!

Dafne.

Hát nálad minek az a' csanál?

Fillis.

A' fejemnek mert fáj.

Dafne.

Ugyan van ám eszed!

Jobb bizony hogy azt a' laput reá teszed!

De tudod ki ivott tegnap a' hőségbe?

Lát'd fiam hogy ejted magad' beteségbe!

Fillis.

Ó nem! az attól van hogy ibolyát szedtem,
Hogy olly nagyon sokszor felálltam 's görnyedtem.

Dafne.

Hát kinek szedted azt?

Fillis.

— Itt van.

Dafne.

Nekem adod?

Fillis.

Hiszen azért szedtem!

Dafne.

Most te csak tagadod.

Szép biz ez! de talán a' Mirtill számára.

Fillis.

Nem hág biz e' soha az ő kalapjára.

Dafne.

Tán Montán? de ni csak mint elpirúl bele!

Fillis.

Én könnyen pirulok, de még a' nem jele.

Dafne.

Gondolom, hogy könnyen a' Montán nevére,
Hát mért nem pirúltál el a' Mirtillére?

Fillis.

Én nem tom, a' szívem feleljen érettem.

Dafne.

Jól van, jól! a' szíved? de biz észre vettem
Szereted te Montánt.

Fillis.

Nem olly igen, nagyon,
Hiszen mindég mondom mikor velem vagyon
Hogy menjen el, mert van más egyéb dolgom is
De ő fel se veszi, még ha haragszom is.
Ma is hogy korsómnak egy kis gödröt ások
Nem szép úgymond mikor a'lyányok durczások.

Dafne.

De mást beszél még is a' hugod Korinne.

Fillis.

Ollyan alávaló gyermeknek ki hinne?

Dafne.

Gyermek szól igazat, már én csak azt mondom!

Fillis.

Akármit beszéljen, arra semmi gondom.
Hiszen, ha hogy ollykor egy mezőn legelünk,
Ha időtöltésre ketten énekelünk,
Ha hogy ollykor én is fúvok a' sípjába,
Már az olly nagy dolog?

Dafne.

A' semmi magába.

De még is azt mondogd lát'd, hogy elküldötted,
Mikor ott enyelgett néha körülöttem.

Fillis.

Ez meg is eshetett némelykor megvallom,
Ó de mikor az ő sípja szavát hallom,
'S ha azt a' felelő visszhang úgy megsejti,
Minden bosszúságát szívem elfelejti.

Dafne.

Tán te vagy a' visszhang? hisz énekelhettek,
De én attól tartok hogy szerelmeskedtek.

Fillis.

De hogy édes anyám! az eszünkben sincsen.

Dafne.

De durczásságodról van a' ki megintsen.

Fillis.

Hiszen ha mondta is, róla nem tehetek.
De nem következik ebből hogy szeretek.
Ő arra kér, mert már meg kell vallni látom,
Legyek barátnéja, 's ő az én barátom.

Dafne.

Fiam! a' barátság hamar szerelmet szül,
De jobb lesz ha Montán a' nyája mellett ül,
Te pedig majd Fillis végy be éjszakára.

Fillis.

Nem lesz senmi bajom nekem akkorára.

Dafne.

De még is csak egyél valami zöldséget,
Melly elúzzön rólad minden betegséget,
Én elmegyek, eszem tán egy kis gomolyát,
Te pedig leányom szedjél sok ibolyát.

III. J E L E N É S.

Dóris, Fillis.

Dóris.

Szegény anyád! rajtad lát'd mint tűnölődik!

Fillis.

De ma úgy-e még is hogy nem zörgölődik?

Dóris.

Hát az orvossággal?

Fillis.

Ott könnyen segíték,
Mihelyt egy kis bodzát 's vad rutát keríték,
Mert ez, és a' töve az árva csanálnak.
Ő nála a' halál ellen is használnak.

Dóris.

Héj! bezzeg az anyád ha engem' kérdene,
Majd tudnám én, rajtad hogy mi segítene?
Montán.

Fillis.

Eredj eredj! csak ne boszants vele,
Mert már majd megfájúl a' fejem is bele.
Melly jámbor, melly szelid volt a' tekintete,
Még is a' hitetlen lát'd hogy rá szedhete!
De semmi! tanúltam én most az embernél,
Rá nem szednek engem hidd többször egy-
szernél.

Dóris.

Jé! már e' nagy harag! ha ha — — —

Fillis.

Ni bizony még nevet!
Tán összesziúrtétek egymással a' levelet?
Héj Dóris hivségem nehezen szíveli,
Látván hogy pántlikám, más leány viseli,
Ó! mert csak azokat a' csókokat szánom.
A' mit kapott tőlem az én rossz Montánom.

Dóris.

Hát meg is csókoltad?

Fillis.

Ollyat hogy kérdhetel?
Látszik boldog leány! hogy te nem szeretel.

Fillis.

Csak nem akadtam még illy bődög emberre.
De hogy úntunk Dóris! de észre se vettük
Gyakran, hogy az egész napot hovátettük,
Olyan hamar elmúlt.

Dóris.

A' furcsa állapot.

Azzal tölteni el a' mélységes napot,
Ölelni galambom! csillagom! szeretek!

Fillis.

Haszontalan, Dóris! mert ma nem nevetek
Valamikor Montán, Montán volt én velem,
Mindég beszédessé csinált a' szerelem.

Dóris.

Jól van! 's ha egy napot így eltöltöttetek,
Ugyan mondd meg másnap miről beszéltek?

Fillis.

Az is furcsa kérdés!

Dóris.

No de mondd meg mégis.

Fillis.

Tudod hol felleget, hol tiszta az ég is
Mi is hol czivódtunk hol őszvebékéltünk.

Dóris.

Czivódni!

Fillis.

Mint az ég mi is csak úgy éltünk.
Mert sokszor czivódnak ám a' szerelmesek,
Még is azért minden napjaik kedvesek,
Néha egész nap is többet nem csináltunk
Hogy egymás szemébe néztünk, kukucskáltunk.

Dóris.

Tehát a' szerelem mind csak képzelődés
Ölelés, csókolás, tréfa és perlődés!

Fillis.

Hát még enyelgeni sem tudsz ó ártatlan!

Dóris.

Nem biz én ez a' szó előttem hallatlan
Hát mi az?

Fillis.

A' csak kéz- 's orcza czirolgatás,
Szerelmes beszédek, néha csókolgatás.

Dóris.

Soha bizony soha, hát eb az ingetek!
Cziróka maróka, még úgy is tettetek?

Fillis.

Tettünk bizony, 's lát'd e' még is az átkozott,
Engem melly szégyenbe 's gyalázatba hozott!

Dóris.

Igen bizony! hát most mit fogsz már csinálni?

Fillis.

Szerelmem' pántlikám' és Montánt utálni;
No de mondd meg magad úgy-e ha szeretne,
Hogy két napban egyszer csak hozzám jöhetne?
Látom én mind tegnap mind ma is hogy kerül.
De Dóris úgy tetszik Mirtill jön emerről.
Mondd őrizze nyájam' mig violát szedek,
Hisz itt nincs sem métely, sem víz, sem
meredek.

IV. J E L E N É S.

D ó r i s, M i r t i l l.

D ó r i s.

Isten hozott egyszer Mirtill! e' ligetbe
De régen nem láttunk, mi az a' kezedbe?

M i r t i l l.

Egy kis állat.

D ó r i s.

Már azt nem szükség mondani?
Hiszen úgy sem szoktak ott farkast hordani.

M i r t i l l.

No hát itt van, nézd meg!

D ó r i s

Már nem nézem, tedd el.

M i r t i l l.

Mia' Dóris, hát a' tréfát sem érthet'd el?
Ne légy olyan kényes!

D ó r i s.

Van talán még eszem,
Hogy az olyan forma tréfát fel se veszem.

Nem szép, nem is szoktam mindjárt haragudni.
Csak hogy, meg akarok tőled mindent tudni.

Mirtill.

Hiszen tudni lehet én mindjárt megmondom.

Dóriz.

Ne mondd bizony nekem, reá semmi gondom.

Mirtill.

Jaj de haragos vagy! no de már a' minek?
Hiszen én megmondom csak ne szolj senkinek.

Dóriz.

Már én a' nyelvemmel kedvem szerint élek,
Ha tetszik hallgatok, ha tetszik beszélek.

Mirtill.

No de ne légy mégis az ember ekhója
Ládd-e ez a' Montán fekete rigója
Ezt tavaly még Fillis a' fészkeből hozta,
'S kopaszon Montánnak od' ajándékozta,
Szépen tud füttyölni, most hogy arra mentem
Nem volt otthon Montán 's én bizony elcsentem.

Dóriz.

De hát ugyan abban mi örömed' látod,
Hogy úgy meglophatod Montán jó barátod?

Mirtill.

De hagyd el már ennek örülök mondhatom,
 Hogy a' tromfot tromffal vissza pótolhatom;
 Tudod hogy bánt véle ő is tavaly ősszel,
 Mikor eldugatta a' tengeri csősszel
 A' seregélyemet! Én ezt feltartottam,
 'S egy kedves nótádra meg is tanítottam,
 Valaki csak látta, mindjárt megszerette,
 Az ének nótáját olly szépen ejtette.
 Hilax! Kloris! tőlem hogy gyakran hallotta,
 Hilax! Kloris! mindég utánnam mondotta.
 Sokszor egész nap is ült a' juh hátára,
 Mintha azt tartanák csak az ő számára
 De furesa állat volt!

Dóris.

A' bizony tudom már
 Az a' nagyon okos, nagyon drága madár,
 Melly hogy akkor a' négy nyarat meghaladta,
 Nem akarád adni tiz csóknak alatta,
 De szegényt a' Milon kutyája megette,
 Mirtill? itt van tiz csók kell-e most érette?
 De megállj jut egy kis csalfaság eszembe,
 Én most nem rég valék itt Fillissel szembe
 Ő hogy látta volna azon esküdözött,

Mikor csókolgattál ott a' bokrok között,
Mirtill! most ezt rajta meg kék bosszúllani,
Mutasd a' rigót 's mondd! —

Mirtill.

Mit tudjak mondani?

Dóris.

Mondd hogy te Montántól kaptad e' madarat,
De ne ne vess osztán! edd meg az agarat!

Mirtill.

Csak bízd rám kilopom én biz e' szemét is.

Dóris.

Most úgy is utálja a' Montán nevét is.
'S ha nevetés nélkül beszélsz, úgy elhiszi.

Mirtill.

Jól van a' csintalan ő is el nem viszi,
Mikor a' tömlőmön megoldta a' hurkot,
De most megétetem ám vele a' szurkot.

Dóris.

Én Kloéhoz megyek: De ni! a' hol jönnek,
Bújj íziben alá e' termett szőlőnek.

(mind ketten elmennek)

V. JELENÉS.

Fillis, Montán.

Montán.

Fillis mit futsz tőlem? mi lett olly hirtelen?

Fillis.

Ha másként nem vagyok így vagyok szüntelen.

Montán.

Soha se láttalak még én illy méreggel.

Fillis.

Soha sem is esett a' mi tegnap reggel.

Montán.

Tegnap? 's nékem kellett valamit véteni?

Fillis.

Álnok! szemembe is hogy mersz tekinteni?

Montán.

No de hiszen mondd meg!

Fillis.

Éj jobb ha hallgatol.

Montán.

Úgy hát én nem tudom, miért pirongatol!

Fillis.

Az szép! az igazság csak mindég tiétek.

Montán.

Az Istenért! mondd meg hát mi az a' vétek.

Fillis.

Ni! biz a' jó lelkű egy cseppet se bánja,
Még hogy én mondjam meg tőlem azt kívánja.

Montán.

Fillis! Fillis! hát ez a' minapi beszéd
Hol a' fogadásod?

Fillis.

Ott a' hol a' tiéd.

Montán.

Hát ez az a' hivség a' melly'ket ígérted?

Fillis.

Lassan Montán! mert így a' szívem' megvéted,
Hiv voltam én hozzád.

Montán.

Hát én mit vétettem?
Hiv vagyok én hozzád.

Fillis.

A' biz észrevettem!

Montán.

Ah Fillis! galambom életemnek fele!

Fillis.

Nem vagyok én Kloé tán álmodol vele?
Ni hogy beszél félre!

Montán.

'S ezt még Fillis mondja
Ó Fillis! a' vagyok szerelmem bolondja!

(egy kévéssel hallgat)

Hát nem szólsz?

Fillis.

Ma magam reá nem vehetem.

Montán.

Hát vesszen el füvöm, juhóm, 's a' ligetem!
Ha megbántottalak a' nagy Pánra vallom

Fillis.

De tudsz átkozódni derekasan, hallom!

Mortán.

Ha Kloét szeretem, — — —

Fillis.

Csitt! most kinevetlek

Nem szereted? én meg téged nem szeretlek.

Montán.

Még Kloéval? de már ezt nem érdemlettem!

Fillis.

Menj hitetlen hozzá, menj, mondd meg helyettem

Montán.

Én? Fillis! hitetlen? 's így híssz te engemet?
 Ki jobban szeretlek mint az életemet;
 Kinek az lesz mindég minden kívánságom,
 Hogy te légy valaha kincsem 's boldogságom,
 Hogy te veled éljek, 's hogy (ó édes álom!)
 Hiv karjaid között érjen el halálom.
 Már két esztendeje, Fillis! 's kilencz hete
 Miolta hiv szívem téged megszerete,
 Miolta csak egy nap se ment el szárazon,
 Hogy meg nem láttalak vagy itt vagy a' gazon
 Hányszor őrzötte más a' nyájam' helyettem
 Mikor Fillis' veled te veled lehettem!
 Hány kedves, (bár anyád szüntelen üldözött)
 Hány kedves éjszaka mult karjaid között?
 Tudják a' csemeték, tudják a' ligetek,
 Napok! bóldog! napok! ó hová tűntetek?
 Számodra egy pálczát 's pohárt is csináltam,
 Mellyre egy erdei istent faricskáltam,
 Kinek mig hivségem' Fillis! kedvellettem,
 Sok kövér juhokat áldoztam érettem;
 Tovább is csináltam majd fél esztendőnél
 Tudod Fillis! magad gyakran a' kútfőnél,
 Hogy elvágott kezem' megmostad 's törölted
 Szánakozó kézzel nyomkottad, kötötted.

Fillis kényszerítlek a' régi hűségre ,
A' mi ligetünket őrző istenségre
Mondd meg! ugyan mond meg, ki volt olly
átkozott ,
A' ki én felőlem néked hazudozott?
Mondd meg hogy változtál ilyen hideg jéggé.

Fillis.

Azt a' te szived is megmondja eléggé.

Montani:

Fillis! az én szívem mellemet nem veri
Mint a' ki tett bűnét érezi 's esmeri.

Fillis.

Hát hol a' pántlika a' mit néked adtam?

Montán.

Mindjárt előhozom a' kúnyhóban hagytam,
A' szegfűd mellett van

Fillis.

Megbocsáss barátom,
Én semmit sem hiszek valámig nem látom.

(Montán elmegey)

VI. JELENÉS.

Fillis, Mirtill.

(első sullog)

Mirtill.

Montánám az ember nincs olyan itt körül
Mát a' barátoknak ő lehet tükörül,
Azt is nekem adja a' mi lekedvesebb.

Fillis.

Mit adott? a' fürjét?

Mirtill.

Nem, annál kevesebb

Fillis.

A' pintyét?

Mirtill.

Találd ki ezért a' rigóért.

Fillis.

Hát ezt adta neked? pénzért? vagy jó szóért?

Mirtill.

Biz ő csak úgy adta, én megint elhoztam.

Fillis.

Úgy adta? hiszen ezt én ajándékoztam,
Most tán csak boszantni akar ő engemet?

Mirtill.

Dehogy! hanem nékem keresi kedvemet.

Fillis.

Szép is az hogy magát veled kedvelteti,
'S az én becsületem' rontja 's vesztegeti.

Mirtill.

Azt mindjárt gondoltam hogy úgy járok veled,
Hogy gyanus haraggal eltelik kebeled.
Semmi az, hogy nekem adta a' madarad'
Ha a' madár enyim Montán tiéd marad.
De tudod Fillis mit? ezt a' himhez zárom
Mig fészket rak, tojik, 's mig kikölt meg-
várom.

'S mihelyt arra való lesz, hát azt fogadom
Hogy két csonka tollas fiát néked adom.

Fillis.

Adsza csak, a' biz ez, az én rigómféle

Mirtill.

De megfúl ha olyan markosan bánsz véle,
Lágyan tartsd, mert hátha meg talál dögölni.

Fillis.

(megfojtja)

Nesze itt van! magam meg akartam ölni,
Hitetlen pásztorok! már azt se tudjátok,

Hogy a' pásztornékat mivel boszantsátok!
 De te el ne felejtsd a' fiát — adott!
 Egy pásztor megtartsa azt, a' mit fogadott.

Mirtill.

Szerencsétlen Montán pajtás! be megjártad!
 Hogy azt a' kis rigót onnan el nem zártad.
 Látd már most megvallom én ezt csak el-
 loptam,

Hogy az elébb Montán előtt elsullogtam,
 Benézek, hogy az új sípját mogpróbálnám,
 Senki sincs; hátha most Montánt megtréfálnám,
 Gondolom magamban, úgy is tavaly ősszel,
 A' seregélyemet eldugták a' csősszel,
 'S elhozom te pedig féltő 's gyanus lélek
 Megfojtád, ó mert ezt bánom a' mig élek!

Fillis.

Hát ezt loptad? 's Montán nem tud semmit benne?

Mirtill.

Jaj hiszen ha tudná, úgy mi bajom lenne?
 De lát'd Dóris lovalt erre a' tréfára.

Fillis.

Az olyan tréfának lát'd ilyen az ára!

Mirtill.

De nem szép ám mindent olly nagyon felvenni,
A' ki tréfál, annak tréfát kell érteni.

Fillis.

Mirtill! én karóhoz nem kötöm az ebet,
Már bánom, de lát'd nem gondottam egyebet,
Csak hogy meg akartok engem haragítani,
Mert úgy is kezdtem volt már Montánt gyanítani.

(hirtelen elmegy)

VII. J E L E N É S.

Montán, Mirtill.

Montán.

Jó szerencsét Mirtill! kedves énekelő!
Honnan vetődhattél most az egyszer elő?
Hát Fillist nem láttad? nem tudod hová ment

Mirtill.

Épen most vala itt, tán ott lesz oda lent.
Gondolom Dóriszal ott ama' nagy fánál,
Mert kért, hogy itt legyenek addig a' nyájánál.

Montán.

Bezzeg ugyan Mirtill! vólt ám cselepaté
 Legnehezebb per az asszonyi állaté;
 Gondold meg azt fogta Fillis erővel rám,
 Hogy én másnak adtam a' kedves pántlikám',
 A' mellyet a' minap karomra kötözött,
 Ott a' hol tánczoltunk a' zöld tölgyek között.
 De nagyon haragudt!

Mirtill.

Már azt ki tenné fel?
 Biz én azt gondoltam mind fenekig téjfel;
 Hanem ugyan Montán kérlek valamire,
 Ha engemet szeretsz.

Montán.

Nem kérhetsz semmire,
 A' mit meg nem adok; de nem a' rigómat,
 Mert inkább od'adom a' legjobb tinómat.

Mirtill.

Nem kérek én semmit csak hogy megengedjél.

Montán.

Eredj, eredj Mirtill ne gyermekeskedjél,
 Most tréfálni akarsz, vagy csúfolni talán,
 Nekem nem vétettél

Mirtill.

Még sokat is Montán!

Jaj mert szint úgy félek ha meg fogod tudni,
Hogy mig élsz mindég fogsz reám haragudni
Fillis. — — —

Montán.

No hogy Fillist talán megcsókoltad!
De kellett is hogy ezt olly nagyon titkoltad;
A' nem szentségtörés e' csak tréfa játék,
Mellyet én is tőled nem csak egyszer láték!
Hát ezt engedjem meg?

Mirtill.

Ó nagyobb az annál,
Dóris is benne van. — —

Montán.

Bár csak már szóllanál,
Fillis! Dóris! mert már majd megharagudok
Én még a' vétkekről egy cseppet se tudok.
Mondd meg! nem haragszom akármilyen, hiszen
Rosz pajtás az, a' ki pajtásnak nem hiszen.

Mirtill.

Ma hozzád indulok reggel a' lucokban,
'S hogy senkit se látok ott a' kunyhókban,
A' rigót elhozom, Dóris elő talál,

Kérdi, mi van nálad, mit hozol 's hol valál?
Megállok 's mutatom néki a' rigódat,

'S ő (*hallgat*)

Montán.

De mondd tovább, ne hagyd félben
a' szódat.

Mirtill.

Ő mond, hé! meg kék most ezzel Fillist csalni.

Montán.

Szép is a' barátom' úgy reám lovalni

Mirtill.

'S mondd Fillisnek hogy ezt neked Montán adta
Úgy is haragszik rá.

Montán.

Ejnye ebugatta!

Mirtill.

Hát arra jó Fillis, 's Dóris meg elszalad,
Ni Fillis! mutatom néki a' madarad'.

Nekem Montán adta, ő elveszi 's így szól:
Ejnye! — — —

Montán.

Gondolom már talán megcsipte jól.

Mirtill.

Nem! hanem a' mint ott fogta simította,
Mig félre tekintek, addig megfojtotta.

Montán.

Már a' vastag tréfa csinyján szép tréfálni,
 Nem pedig tréfából másnak kárt csinálni,
 Mert hisz el lehetne nézni egy keveset,
 De semmi, kurvanyja! már ez is meg esett.

Mirtill.

Bizony a' nekem is jó ízűn nem esnék,
 Ha így szántszándékkal káromat keresnék,
 De csak ne neheztelj olly nagyon érette,
 Majd egy szép galambot kapsz tőlem helyette,
 Egy felől rózsaszín, fehér másik felől,
 A' fején kontya van mind hátul mind elől.

Montán.

Tedd el a' galambod', ha a' rigó oda,
 Rózsaszín vagy fehér a' nekem micsoda!
 No pajtás hogy hidd el, hogy szánom felette,
 A' legjobb kas méhem' küldöm el helyette
 Már azt az anyámtól Likás sokat kérte,
 Két legjobbjuhát adta volna érte,
 Megtudná mondani Dámon ha még élne,
 Hogy mindig unszolta, 's járt rá hogy cserélne.

Montán.

Nem vagyok én fősvény kurvanyja a' méhnek,
 De inkább örülnék a' Fillis kedvének.

De gyanakszik reám, 's nem mondja az okát,
Pedig már elhoztam néki a' pántlikát.

Mirtill.

De követ gyanakszik! biz ő csak tetteti,
Az életét nálad jobban nem szereti;
De meg akar rólad egészen győződni,
'S azért szeret mindég perleni 's kötődni,
Az a' természete a' hív szeretőnek.

VIII. JELENÉS.

Montán, Mirtill, Fillis, Dóris.

Montán.

Mirtill! mit csináljak? nézzed ahol jönnek!
Úgy tetszik hogy reszket majd minden tetemem.

Fillis.

No Montán! megengedj, mert megcsalt a'
szemem,
Más pántlika volt az, a' mely'ket gondoltam,
Most Kloénál valék; tőle tudakoltam,
Hát szent békesség?

Montán.

Szent az én részemről.

Fillis.

Felejtkezz el te is hát ez egy vétkemről,
Ez a' hirtelenség és féltés gyümölcse!

Montán.

A' hiv szeretőnek ilyen az erkölcse!
Talán másszor te is nem hirtelenkedel,
Hanem meggondolod a' mit cselekszel.

Fillis.

De sokszor magammal még nem is birhatok.

Mirtill.

Mert bizony olly kutya erkölcsre kaptatok,
Hogy a' pásztorokat szembe útáljátok,
De ha elhagynának értek meghalnátok.

Dóris.

Lassan Mirtill! ne tartsd magad olly okosnak,
Nem tudod?

Mirtill.

Talán azt hogy mély partot mosnak
A' lassú patakok? De elég az hozzá,
Hogy a' fejér népet Isten megátkozá,
Mert félig mind féltő, félig mind szerelmes.

Dóris.

Bár neked se lenne valaki kegyelmes,
Rigótolvaj!

Fillis. (Montánhoz.)

Igaz ugyan megjártam ám,
Ejnye be vasvilla szemeket hánysz reám?

Montán.

Nem biz én: hallottam mi történt veletek,
Azzal mind a' ketten hirtelenkedtetek,
Te abban hogy hittél, ő meg hogy elvette,
De hiszen rossz végből ő sem cselekedte,
Azért ne hidj mindjárt, ne légy olly hirtelen,
Hív volt az én szívem, 's hív marad szüntelen,
Mind Dóris, mind Mirtill, mind te hibázatok,
De én nem haragszom jó fiúk! reátok;
A' pántlikádat is, lát'd Fillis elhoztam.

Fillis

Eredj Montán! eredj mert már megálkoztam,
De tudod hogy esett? Kloé megszerette,
'S mind addig kötötte, a' míg kiköthette,
De semmi, te vagy már minden bódogságom,
A' szívem 's ez a' csók legyen bizonyságom,

Mirtill.

Hát még csókolódsz is? ejnye gonosz fajta!

Fillis.

Ez az én Montánom, ne ütközz meg rajta.

Mirtill.

De tudjátok-e mit? err' a' híres perre
Ma hajtsuk be jókor a' juhot egyszerre.
'S majd naplement felé, ha minden megfejet,
Menjünk ki a' gyepre 's együnk ott friss tejet,
'S osztán valamit is kék már indítani.

Montán.

'S hát mit?

Mirtill.

Zálogosdit legjobb lesz játszani.

Montán.

Én játszom akármit.

Dóris.

Én ki nem maradok.

Fillis.

Ha Montán is látszik, zálogot úgy adok.

Mirtill.

Montán mit csinálnak a' kik szeretgélnek?

Montán.

Néha összevesznek, néha megbékélnek.

Mirtill.

Mit Fillis?

Fillis.

Restellem koptatni a' számat,
Kérdd meg inkább ezt a' peres pántlikámat.

Montán.

Egynek a' másakra igen nagy a' gondja,

Mirtill.

Féltik egymást úgy-e? azt igazán mondja.

SZABÓ LÁSZLÓ

VERSEI.

Ára 30 kr. ezüst pénz.

PESTEN,
Beimel Jósefnél.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár